

201.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji

z dnia 29 grudnia 1927 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o zmianie taryfy towarowej polskich kolei wąskotorowych.

Na mocy art. 4 p. 9 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 580) oraz art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 567) zarządza się co następuje:

§ 1. Taryfa towarowa polskich kolei wąskotorowych, ogłoszona jako załącznik do rozporządzenia Ministra Kolei z dnia 8 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 300) i uzupełniona rozporządzeniami Ministra Kolei z dnia 24 października 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 785), z dnia 8 marca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 154), Ministra Komunikacji z dnia 18 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 119, poz. 688), z dnia 14 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 126), z dnia 28 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 314), z dnia 28 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 387) i z dnia 31 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 870) otrzymuje brzmienie według załącznika do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1928 r. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie rozporządzenia, wymienione wyżej w § 1.

Minister Komunikacji: *Romocki*Minister Skarbu: *G. Czechowicz*Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

TARYFA TOWAROWA polskich kolei wąskotorowych.

Część I, II, III i IV.

Obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1928 roku.*)

W S T Ę P.

I. Niniejsza taryfa towarowa polskich kolei wąskotorowych obowiązuje przy przewozie przesyłek pośpiesznych i zwyczajnych w komunikacji miejscowej następujących kolei wąskotorowych, otwartych do użytku publicznego:

A. W obrębie Dyrekcji kolejowej gdańskiej:

Koleje wąskotorowe prywatne (komunalne):

1. Bydgoskie.

B. W obrębie Dyrekcji kolejowej lwowskiej:

Koleje wąskotorowe prywatne (pod zarządem państwowym):

1. Łupków—Cisna.

C. W obrębie Dyrekcji kolejowej radomskiej:

Koleje wąskotorowe państwowe:

1. Antonowiecka,
2. Hrubieszów wąski — Uhnów z odgałęzieniami Gozdów — Wojsławice, Hrubieszów — Matcze i Łaszczów — Wożuczyn,
3. Jędrzejów—Szczucin z odgałęzieniem Bogorja—Iwaniska,
4. Miechów—Działoszyce (patrz. p. 97 Postan. taryf.),
5. Nałęczów—Opole z odgałęzieniem Karczmiska—Rybaki (patrz p. 97 Postan. taryf.),
6. Zwierzyniec—Biłgoraj (patrz. p. 99 Postan. taryf.).

Koleje wąskotorowe prywatne (komunalne):

1. Pińczowskie: linje Hajdaszek — Kocmyrzów wąsk. z odgałęzieniem Cudzynowice — Działoszyce (patrz. p. 97 Postan. taryf.).

D. W obrębie Dyrekcji kolejowej warszawskiej:

Koleje wąskotorowe państwowe:

1. Bialska Podlaska,
2. Gosławicka,
3. Kujawskie,
4. Mława—Przasnysz—Ciechanów,
5. Ostrołęckie,
6. Rogów—Biała Rawska,
7. Sierpc—Lubicz,
8. Wieluńska.

Koleje wąskotorowe prywatne:

1. Grójecka,
2. Jabłonna—Wawer—Karczew,
3. Kalisko—Turecka,
4. Łódzkie koleje elektryczne,
5. Marecka,
6. Piotrkowsko—Sulejowska,
7. Sochaczew—Wyszogród—Piaski (patrz. p. 97 Postan. taryf.).
8. Wiljanowska.

U W A G A. Wprowadzone z dnem 1 kwietnia 1928 r. zmiany i uzupełnienia, w stosunku do obowiązującej do dnia 31 marca 1928 r. Taryfy towarowej polskich kolei wąskotorowych, oznaczone są na marginesie grubą linią (■).

E. W obrębie Dyrekcji kolejowej wileńskiej:**Koleje wąskotorowe państwowe:**

1. Dukszyty—Druja,
2. Janów koło Pińska wąsk. — Kamień Koszyrski wąsk.,
3. Łyntupy—Kobylniki,
4. Nowojelnia—Nowogródek—Luźcza,
5. Orańczyce—Prużany.

Koleje wąskotorowe prywatne (pod zarządem państwowym):

1. Nowoświęciany—Łyntupy.

II. W komunikacji bezpośredniej pomiędzy stacjami niżej wymienionych kolei wąskotorowych z jednej strony, a stacjami kolei normalnotorowych, wymienionych we „Wstępie” do taryfy towarowej polskich kolei normalnotorowych, z drugiej strony lub odwrotnie, jak również pomiędzy stacjami niżej wymienionych kolei wąskotorowych lub też drogą przez linje kolei normalnotorowych stosuje się: na odległości kolei wąskotorowych niniejszą taryfę kolei wąskotorowych, a na odległości kolei normalnotorowych przepisy przewozowe i taryfę towarową, obowiązujące na polskich kolejach normalnotorowych.

Przewoźne za takie przewozy wraz z opłatami stacyjnymi oblicza się:

- a) oddzielnie za odległość każdej z niżej wymienionych kolei wąskotorowych według zasad ustalonych w niniejszej taryfie towarowej polskich kolei wąskotorowych,
- b) oddzielnie za odległość państwowych kolei normalnotorowych według zasad, obowiązujących na tych państwowych kolejach normalnotorowych,
- c) oddzielnie za odległość prywatnych kolei normalnotorowych według zasad, obowiązujących na tych prywatnych kolejach normalnotorowych.

Wyjątek stanowią przewozy w komunikacji bezpośredniej pomiędzy stacjami niżej wymienionych państwowych kolei wąskotorowych drogą przez linje prywatnych kolei wąskotorowych, przy których przewoźne, obliczane oddzielnie za odległość kolei nadania i oddzielnie za odległość kolei przeznaczenia, zmniejsza się o kwotę, równą pojedynczemu wymiarowi odnośnej opłaty stacyjnej.

Przewozy tranzytowe przez linje kolei wąskotorowych są niedopuszczalne, z wyjątkiem linii Sierpc—Lubisz i linii kolei Pińczowskich (Hajdaszek—Kocmyrzów wąsk. z odgałęzieniem Cudzynowice—Działoszyce), na których przewozy takie mogą mieć zastosowanie według zasad podanych wyżej.

Do komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi lub odwrotnie włączone są stacje następujących kolei wąskotorowych:

1. W obrębie Dyrekcji kolejowej gdańskiej:

Kolei prywatnych (komunalnych):

Bydgoskich.

2. W obrębie Dyrekcji kolejowej lwowskiej:

Kolei prywatnej, pozostającej pod zarządem państwowym:

Łupków — Cisna.

3. W obrębie Dyrekcji kolejowej radomskiej:

Kolei państwowych:

- a) Antonowieckiej;
- b) Hrubieszów wąski — Uhnów z odgałęzieniami: Gozdów — Wojstawice, Hrubieszów — Matcze i Łaszczów — Woźuczyn — tylko przez punkt styczny kolei normalnotorowych Werbkowice;
- c) Jędrzejów — Szczucin z odgałęzieniem Bogorja — Iwaniska, oprócz stacji Jędrzejów wąski;
- d) Miechów — Działoszyce;
- e) Nałęczów — Opole z odgałęzieniem Karczmiska — Rybaki;
- f) Zwierzyniec — Biłgoraj.

Kolei prywatnych (komunalnych):

Pińczowskich, na linjach: Hajdaszek — Kocmyrzów wąsk. z odgałęzieniem Cudzynowice — Działoszyce.

4. W obrębie Dyrekcji kolejowej warszawskiej:

Kolei państwowych:

- a) Białskiej Podlaskiej;
- b) Gosławickiej;
- c) Kujawskich;
- d) Mława — Przasnysz — Ciechanów;
- e) Ostrołęckich;
- f) Rogów — Biała Rawska;
- g) Sierpc — Lubicz;
- h) Wieluńskiej przez styczną stację Wieluń.

5. W obrębie Dyrekcji kolejowej wileńskiej:

Kolei państwowych:

- a) stacje: Braclaw, Druja, Opsa i Słobódka wąska kolei Dukszty — Druja;
- b) stacje: Kobylniki i Konstantynów Wileński kolei Łyntupy — Kobylniki;
- c) stacje: Lubcza i Nowogródek kolei Nowojelnia — Nowogródek — Lubcza;
- d) stacja Prużany kolei Orańczyce — Prużany;
- e) stacje: Lubiaż i Pniewno kolei Janów koło Pińska wąsk. — Kamień Koszyrski wąsk.

Kolei prywatnych, pozostających pod zarządem państwowym:

Nowoświęciany—Łyntupv.

III. Taryfa niniejsza składa się z części następujących:

- Część I. Przepisy przewozowe polskich kolei żelaznych wraz z Postanowieniami wykonawczemi.
- Część II. Postanowienia taryfowe i wykaz opłat dodatkowych.
- Część III. Nomenklatura i klasyfikacja towarów.
- Część IV. Tabela opłat przewozowych.

Część I.

PRZEPISY PRZEWOZOWE POLSKICH KOLEI ŻELAZNYCH WRAZ Z POSTANOWIENIAMI WYKONAWCZEMI.

UWAGA. Postanowienia wykonawcze drukowane są czcionkami pochylonymi — *kursywą*.

Przepisy przewozowe polskich kolei żelaznych i Postanowienia wykonawcze do tychże Przepisów przewozowych (Dz. U. R. P. z 1928 r. № 14, poz. 102 i 103) stanowią część I Taryfy i mają zastosowanie do przewozów, dokonywanych kolejami wąskotorowymi na podstawie taryfy niniejszej, z uwzględnieniem niżej podanych odchyleń (art. 2 Przep. przewoz.).

Odchylenia od Przepisów przewozowych i Postanowień wykonawczych przy stosowaniu ich na kolejach wąskotorowych.

Rozdział I.

ZAKRES PRZEPISÓW PRZEWOZOWYCH,

W art. 1. „Koleje i przewozy, do których stosuje się przepisy przewozowe”, punkt 2 zmienia się jak następuje:

„2. W komunikacji międzynarodowej przepisy niniejsze obowiązują tylko wówczas, jeżeli dana kolej wąskotorowa jest do takiej komunikacji włączona, a dla komunikacji tej nie ustalono odrębnych przepisów”.

Rozdział II.

POSTANOWIENIA OGÓLNE.

W art. 3. „Obowiązek przewozu” do punk. 2 dodaje się Postanowienie wykonawcze o brzmieniu następującem:

„Brak odpowiedniego taboru uprawnia kolej do odmówienia przewozu. Do przewozu w wagonach krytych kolei wąskotorowych mogą być przyjmowane przedmioty nie dłuższe ponad 3,5 metra.”

Rozdział VI.

PRZEWÓZ ZWŁOK.

W art. 44 „Nadawanie”, w punk. 1 po słowach: „lub pośpieszne” dodaje się słowa: „i tylko w komunikacji wewnętrznej kolei wąskotorowych”.

W art. 45 „Przewóz”, w punk. 1, w zdaniu pierwszym po słowach: „krytych wagonach towarowych” dodaje się co następuje: „a w razie braku wagonów krytych wąskotorowych przewóz zwłok, za zgodą nadawcy oraz miejscowej władzy administracyjnej, może być dokonany w wagonie niekrytym”.

W art. 46 „Wydawanie”, w punk. 3 termin na zabranie zwłok „6 godzin” zmienia się na „3 godziny”.

W art. 47 „Przewóz zwłok do prosektorjów”, w punk. 2 dodaje się w końcu zdanie o brzmieniu następującem:

„Na kolejach wąskotorowych, na których pociągi towarowe nie kursują, zwłoki takie, mogą być przewożone pociągami mieszanymi.”

Rozdział VII.

PRZEWÓZ ZWIERZĄT ŻYWYCH.

W art. 48 „Zasady ogólne” Postanowienie wykonawcze do punk. 2 zmienia się jak następuje:

„Za niewielką partję zwierząt domowych uważa się połowę ilości sztuk, uznanej w punk. 40 Postanowień taryfowych (część II niniejszej Taryfy) za normę naładunku zwierząt do wagonu.”

Rozdział VIII.

PRZEWÓZ TOWARÓW.

Ar. 53. „Przewóz bezpośredni” zmienia się jak następuje:

„1. Kolej żelazna obowiązana jest przewozić towary między wszystkimi stacjami, otwartymi do ruchu towarowego, bez potrzeby wskazywania w liście przewozowym pośrednictwa przy przejściu towarów z jednej kolei żelaznej na drugą, o ile urządzenia stacyjne na to pozwalają.

2. Wykaz kolei wąskotorowych, dokonywających przewozu towarów w komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi, winien być podany w taryfie.

1. *Czasowo przewóz towarów kolejami wąskotorowymi dokonywany jest tylko w komunikacji wewnętrznej każdej kolei. Wyjątek stanowią stacje kolei wąskotorowych, wymienionych w dziale II „Wstępu” do niniejszej taryfy, które dokonywają przewozu towarów w komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi lub odwrotnie.*

II. *Czasowo nie mogą być przyjmowane do przewozu w komunikacji bezpośredniej z kolejami wąskotorowymi towary następujące:*

a) towary w wagonach-kołach (cysternach) i wagonach specjalnych;

b) przedmioty o wadze większej ponad 1000 kg w jednej sztuce i przedmioty przekraczające skrajnię taboru wąskotorowego, jak: wozy meblowe, furgony teatrów wędrownych, cyrków, panoram i t. p., nie mieszczące się do wagonów wąskotorowych;

c) towary ładowane zsytem;

d) wyroby fajansowe, porcelanowe, szklane, nadawane luzem bez opakowania.”

W art. 54 „Ograniczenia przewozu”:

a) W punk 2, litera C) Postanowienie wykonawcze IV zmienia się jak następuje:

„IV. Do ustalenia tych warunków powołana jest odnośna dyrekcja kolejowa lub odnośny zarząd kolejowy.”

b) W tymże punk. 2, litera D) w końcu ustępu pierwszego Postanowienia wykonawczego V, po słowach: *„w osobnym poświadczeniu”* dodaje się: *„i jeżeli tabor zgłaszany do przewozu odpowiada szerokości toru kolei, którą ma być przewieziony na własnych kołach.”*

W art. 55 „List przewozowy” Postanowienie wykonawcze oznacza się liczbą „I”. Poza tem dodaje się Postanowienia wykonawcze II i III o brzmieniu następującem:

„II. W komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi lub odwrotnie sporządza się jeden list przewozowy na całą odległość przewozu według wzoru, podanego w załączniku C.

III. Na kolejach, niewłączonych do komunikacji bezpośredniej, przy przewozach między stacjami tych kolei należy używać listów przewozowych według wzoru, podanego w załączniku C.”

W art. 56 „Treść listu przewozowego”:

a) W punk. 1, w poz. d) słowa: *„a przy przesyłkach półwagonowych, oznaczenie ilości sztuk”* nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

b) W tymże punk. 1, poz. e) zmienia się jak następuje:

„e) wagę przesyłki wagonowej i o ile możności wagę przesyłki drobnicowej”.

c) W tymże punk. 1, poz. h) wraz z odnośnem Postanowieniem wykonawczem IV ma zastosowanie tylko odnośnie zaliczeń na państwowych kolejach wąskotorowych, położonych w obrębie dyrekcyj kolejowych warszawskiej i radomskiej, oraz na prywatnych kolejach wąskotorowych bydgoskich. Na innych kolejach wąskotorowych poz. h) wraz z odnośnem Postanowieniem wykonawczem IV—nie ma zastosowania.

d) W tymże punk. 1, poz. i) nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

e) Punkt 2 wraz z Postanowieniem wykonawczym VII zmienia się jak następuje:

„2. Kolej ma prawo wymagać, aby na każdą przesyłkę wagonową był sporządzony oddzielny list przewozowy. W komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi na przesyłki wagonowe do 30.000 kg wagi może być sporządzany jeden list przewozowy.

VII. W komunikacji wewnętrznej kolei wąskotorowych na każdą przesyłkę wagonową powinien być sporządzony osobny list przewozowy o ile taryfa nie przewiduje w tym względzie wyjątku.”

f) W punk. 6 po słowach: „lub na stacji przeznaczenia przy wydaniu” dodaje się: jeżeli ta ostatnia jest otwarta dla dokonywania czynności ekspedycyjnych”.

W art. 58 „Sprawdzanie zawartości przesyłki. Stwierdzanie ilości sztuk i wagi przesyłki”, w punk. 3 zdanie drugie: „Jeżeli jednak nadawca nie podał wagi przesyłki, kolej żelazna obowiązana jest określić ją, chociaż żądania tego w liście przewozowym nie zamieszczono” — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 59 „Ładowanie”:

a) W punk. 1 Postanowienie wykonawcze II: „Przepisy o ładowaniu wagonów towarowych zawarte są w załączniku F do taryfy („Przepisy o ładowaniu wagonów towarowych”)” — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

b) Punk. 2 zmienia się jak następuje:

„2. Miarodajną normą przy naładowaniu wagonu jest jego ładowność. Nie może być ona w żadnym razie przekroczona wyżej ponad 5%.”

W art. 60 „Dopłaty”, w punk. 1 litera d) zmienia się jak następuje:

„d) w razie przeciążenia wagonu, załadowanego przez nadawcę, ponad dozwolone przekroczenie 5% ładowności (art. 59 punk. 2), dopłata wynosi sześciokrotną wysokość opłaty przewozowej od stacji nadawczej do stacji przeznaczenia, względnie przeładunkowej kolei wąskotorowych, za tę wagę, która przekracza powyższą granicę obciążenia;”.

W art. 61 „Zawarcie umowy o przewóz”:

a) W punk. 1, w zdaniu drugim po słowach: Na znak przyjęcia stacja” dodaje się słowa: „dokonywająca czynności ekspedycyjnych”.

b) Punk. 7 nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 62 „Opakowanie i cechowanie”, w punk. 8 słowa: „i półwagonowe” nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 63 „Przyjmowanie przesyłek”:

a) W punk. 5, w Postanowieniu wykonawczym III ostatnie trzy zdania od słów: „Jeżeli nadawca żąda wagonu i t. d. aż do słów: kolej nie przyjmuje” i w Postanowieniu wykonawczym IV zdanie drugie: „W razie niemożności dostarczenia wagonu żądanego rodzaju lub ładowności powyżej 15.000 kg kolej zawiadania o tem nadawcę w miarę możliwości” — nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

b) Do punk. 6 dodaje się Postanowienie wykonawcze VII o brzmieniu następującem:

„VII. Naładowywanie przesyłek wagonowych może być dokonywane przez nadawcę i po godzinach służbowych, nie inaczej jednak, jak po porozumieniu się nadawcy z koleją, przyczem terminy naładowania i opłaty za przetrzymanie wagonu (postojowe) stosuje się na zasadach ogólnych.”

W art. 65 „Formalności celne oraz wymagane przez władze skarbowe, policyjne i inne władze administracyjne” punk. 6 i 7 wraz z Postanowieniem wykonawczym III — nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 69 „Uiszczanie przewoźnego”:

a) W punk. 1 zdanie drugie od słów: „Kolei żelaznej służy również prawo i t. d.” aż do słów: „odbiorcę przesyłki” — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

b) Do tegoż punk. 1 dodaje się dwa Postanowienia wykonawcze o brzmieniu następującem:

„I. Czasowo, aż do odwołania, kolejom wąskotorowym przysługuje prawo żądania uiszczenia, przy nadaniu przesyłki, wszystkich należności przypadających tym kolejom.

II. Przesyłki towarów łatwo ulegających zepsuciu oraz przesyłki nie zabezpieczające kosztów przewozu nie mogą być przyjmowane do przewozu w komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi lub odwrotnie.”

c) Do punk. 2 dodaje się Postanowienie wykonawcze III o brzmieniu następującem:

„III. Przy przewozach w komunikacji bezpośredniej kolei wąskotorowych, wymienionych w dziale II „Wstępu” do niniejszej taryfy, z kolejami normalnotorowymi lub odwrotnie, przewoźne oraz inne opłaty mogą być, na życzenie nadawcy, przekazywane na odbiorcę albo też opłacone zgóry przy nadaniu przesyłki, lecz w tym ostatnim wypadku tylko za odległość kolei nadania, t. j. do punktu styczności z koleją o innej szerokości toru.”

W art. 70 „Nieprawidłowe obliczanie przewoźnego”, w punk. 4, w Postanowieniu wykonawczem I zdanie pierwsze zmienia się jak następuje:

„Reklamacje należy wносить do tej dyrekcji kolejowej lub zarządu kolei wąskotorowych, w obrębie których opłacono należność.”

Art. 72. „Zaliczenia i zaliczki w gotowiźnie” — ma zastosowanie tylko odnośnie zaliczeń na kolejach wąskotorowych państwowych, położonych w obrębie dyrekcji kolejowych warszawskiej i radomskiej, oraz na prywatnych kolejach wąskotorowych bydgoskich. Na innych kolejach wąskotorowych art. 72 nie ma zastosowania.

W art. 73 „Dodatkowe zlecenia”:

a) W punk. 1 zdanie drugie od słów: „Nadawca przesyłki i t. d.” aż do słów: „i innych opłat” — zmienia się jak następuje: „Nadawca przesyłki może również żądać, aby pierwotne zaliczenie było zmniejszone lub odwołane.”

b) W punk. 7 słowa: „przenoszące 8 godzin” zmienia się jak następuje: „przenoszące: dla wagonów o ładowności 10.000 i więcej kilogramów — 8 godzin, a dla wagonów o ładowności poniżej 10.000 kilogramów — 4 godziny”.

W art. 74 „Przeszkody w przewozie przesyłki”, w punk. 3 ostatnie słowa: „ani miejsca dostarczenia przesyłki” zmienia się na: „ani miejsca przeznaczenia przesyłki”.

W art. 75 „Termin dostawy”:

a) Punk. 1; zmienia się jak następuje:

„1. Termin dostawy przesyłki nie może przekraczać następujących norm maksymalnych:

1) na przyjęcie przesyłki do przewozu — 2 doby;

2) na przewóz — dla przesyłek pośpiesznych i zwyczajnych na każde rozpoczęte 50 km odległości taryfowej — 1 doba.”

b) W punk. 1 Postanowienie wykonawcze I od słów: *„Dla przesyłek pośpiesznych i t. d. aż do słów: rozpoczęte 250 km— $\frac{1}{2}$ doby”* — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

c) W punk. 3 Postanowienie wykonawcze II od słów: *„Ustala się następujące i t. d. aż do słów: i półwagonowych — 3 doby”* — zmienia się jak następuje:

„II. Ustala się następujące dodatkowe terminy dostawy:

w myśl art. 75 punk. 3 litera c) Przepisów przewozowych — przy przejściu przesyłki na koleję o odmiennej szerokości toru: dla przesyłek pośpiesznych — 1 dobę, dla przesyłek zwyczajnych — 2 doby.”

W art. 76 „Wydanie przesyłki”:

a) W punk. 1 po zdaniu pierwszym dodaje się zdanie o brzmieniu następującem:

„Na stacjach zaś, które nie dokonywają czynności ekspedycyjnych, kolej obowiązana jest przesyłki wydawać, pod warunkiem jednak uprzedniego załatwienia przez odbiorcę powyższych formalności, związanych z odbiorem przesyłki, na sąsiedniej stacji, wykonywującej czynności ekspedycyjne.”

b) W punk. 2, w Postanowieniu wykonawczem V zdanie drugie: *„Za wykonanie takiego zlecenia pobiera się specjalną opłatę, wskazaną w taryfie”* — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

c) W punk. 5 słowa: „zaliczkę w gotowiźnie” — nie mają zastosowania na kolejach wąskotorowych.

W art. 80. „Terminy odbioru przesyłek”, do punk. 2 dodaje się Postanowienie wykonawcze III a) o brzmieniu następującem:

„III a). Wyładowywanie przesyłek wagonowych może być dokonywane przez odbiorcę i po godzinach służbowych nie inaczej jednak, jak po porozumieniu się odbiorcy z koleją, przyczem terminy odbioru przesyłki i opłaty za przetrzymanie wagonu (postojowe) stosuje się na zasadach ogólnych.”

W art. 87. „Ograniczenie odpowiedzialności za ubytek wagi” punkt 1 w końcu uzupełnia się osobnym zdaniem następującem:

„Wyłączone z tego są przypadki przeładowania z wagonów normalnotorowych do wagonów wąskotorowych i odwrotnie, przy których kolej wskutek jakiejś straty wtedy tylko odpowiada, jeżeli różnica pomiędzy wagą wskazaną przez kolej zdającą, a stwierdzoną przez kolej przyjmującą, wynosi więcej niż 5⁰/₀ wagi podanej przez kolej zdającą.”

W art. 89 „Ograniczenie wysokości odszkodowania” punkt 1 nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

Art. 92 „Ubezpieczenie dostawy” wraz z odnośnem Postanowieniem wykonawczem — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

Art. 93 „Wysokość odszkodowania za całkowite lub częściowe zaginięcie, albo uszkodzenie przesyłki w razie ubezpieczenia dostawy — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

Art. 94 „Odpowiedzialność za przekroczenie terminu dostawy” zmienia się jak następuje:

„1. W razie przekroczenia terminu dostawy kolej żelazna winna jest uiścić odszkodowanie za udowodnioną szkodę do wysokości przewoźnego.

2. Jeżeli wskutek przekroczenia terminu dostawy szkoda nie powstała lub też nie została udowodniona, kolej żelazna winna uiścić za każdy dzień przekroczenia terminu dostawy 5⁰/₀ przewoźnego, nie wyżej jednak nad 50⁰/₀ sumy przewoźnego.

Za przewoźne uważa się jedynie opłatę taryfową za przewóz, bez żadnych opłat dodatkowych, przypadających według Wykazu opłat dodatkowych (Część II niniejszej taryfy).

3. Żądania odszkodowań, wypływające z powyższych postanowień, mogą być wnoszone jednocześnie z żądaniem odszkodowania za całkowite lub częściowe zaginięcie lub uszkodzenie przesyłki.

4. Kolej żelazna nie odpowiada w tych wypadkach, kiedy przekroczenie terminu dostawy powstało z przyczyn, które nie były przez nią wywołane, ani nie mogły być przez nią usunięte.

Z A Ł Ą C Z N I K I

do Przepisów przewozowych polskich kolei żelaznych.

W Załączniku A „Postanowienia o przewozie zwierząt żywych”:

a) **Art. 1** zmienia się jak następuje:

„Zwierzęta żywe przewozi się pociągami towarowymi, mieszanymi i osobowymi.

b) **W art. 3** punk. 3 nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

c) **W art. 7**, w końcu dodaje się zdanie następujące:

„Przeładowania zwierząt żywych luzem przy przejściu z kolei wąskotorowej na normalnotorową lub odwrotnie dokonywa dozorca przesyłki.”

d) **W art. 11** po słowie „załadowywaniu” dodaje się słowo: „przeładowywaniu”.

Załącznik F „Przepisy o ładowaniu wagonów towarowych” — nie ma zastosowania na kolejach wąskotorowych.

C z ę ś ć I I .

POSTANOWIENIA TARYFOWE.

A. POSTANOWIENIA TARYFOWE OGÓLNE.

I. Zasady obliczania przewoźnego za przesyłki pośpieszne i zwyczajne.

1. W zależności od sposobu przewozu przesyłek—za listami przewozowymi pośpiesznymi lub zwyczajnymi—przesyłki kolejowe dzielą się na przesyłki pośpieszne i zwyczajne.

2. W zależności od wagi, przesyłki dzielą się: na przesyłki drobne — o wadze mniej niż 3.000 kg i wagonowe—o wadze 3.000 kg i więcej.

3. Przewoźne oblicza się według wagi rzeczywistej przesyłki, o ile w dalszych postanowieniach nie jest przewidziany inny sposób obliczania, najmniej jednak za następujące ilości: przy przesyłkach pośpiesznych — za 10 kg i przy przesyłkach zwyczajnych — za 20 kg. Wagę zaokrągla się w ten sposób, że przy przesyłkach drobnych każde zaczęte 10 kg liczy się za pełne 10 kg, zaś przy przesyłkach wagonowych każde zaczęte 100 kg liczy się za 100 kg. Najmniejszą kwotę przewoźnego stanowi przy przesyłkach pośpiesznych lub zwyczajnych — 50 gr.

4. Za odległość przewozową kolei mniejszą niż 5 km, przewoźne oblicza się za 5 km, z wyjątkami, wskazanymi w taryfie niniejszej. Opłaty za przewóz na odległościach powyżej 5 km oblicza się za rzeczywistą ilość kilometrów. Za przesyłki pośpieszne i zwyczajne nadawane od albo do przystanków i wogóle punktów na danym szlaku, na których przyjmowanie i wydawanie towarów nie obowiązuje kolei wąskotorowych, przewoźne oblicza się według niniejszej taryfy za całą odległość pomiędzy stacjami, sąsiadującymi z takimi przystankami i t. p. punktami.

5. Przewoźne i inne opłaty, podawane w listach przewozowych, zaokrągla się w sumach ostatecznych do pełnych 5 gr wwyż, czyli do kwot, podzielnych przez 5.

6. W razie nadania za jednym listem przewozowym towarów różnorodnych, ale taryfowanych jednakowo, przy obliczaniu przewoźnego wagi poszczególne dodaje się i sumę ogólną zaokrągla się według p. 3.

7. Przewoźne za przesyłki pośpieszne, w tej liczbie przewożone pociągami osobowymi, oblicza się według klasy przesyłek pośpiesznych (Tabela opłat przewozowych, część IV niniejszej Taryfy).

8. Przesyłki zwyczajne dzielą się pod względem taryfowym na 6 klas. O zaliczeniu przesyłki do właściwej klasy objaśnia Nomenklatura i klasyfikacja towarów (część III niniejszej Taryfy).

9. Nazwa towaru, podana przez nadawcę w liście przewozowym, powinna możliwie ściśle odpowiadać Nomenklaturze i klasyfikacji towarów (część III niniejszej Taryfy). W komunikacji zaś bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi nazwa towaru powinna odpowiadać możliwie ściśle Nomenklaturze taryfy, obowiązującej na kolejach normalnotorowych.

10. Do przesyłek towarów, zupełnie w Nomenklaturze towarowej albo w niniejszych Postanowieniach taryfowych niewymienionych, stosuje się: przy przesyłkach drobnych — klasę I, przy przesyłkach zaś wagonowych — klasę II-gą.

11. Przewoźne za przesyłki drobne stosuje się do przesyłek bądź w opakowaniu, bądź bez opakowania, lecz w obu wypadkach z wskazaniem w liście przewozowym ilości sztuk należycie cechowanych i numerowanych, i oblicza się za wagę rzeczywistą według klasy I-ej, o ile obliczenie według odpowiedniej klasy dla przesyłek wagonowych za ładowność wagonu nie da opłaty tańszej i o ile niniejsze Postanowienia taryfowe nie podają innego sposobu obliczenia przewoźnego.

12. Za przesyłki wagonowe (niezależnie od postanowień punktu 2 Taryfy niniejszej) uważa się wszystkie przesyłki:

- a) których przewóz w osobnych wagonach wskazany jest w Przepisach przewozowych, celnych, policyjnych i innych władz administracyjnych oraz w niniejszych Postanowieniach taryfowych;
- b) które nadawca określił w liście przewozowym jako przesyłkę wagonową, albo też nadał bez opakowania i bez wskazania ilości sztuk należycie cechowanych i numerowanych;

- c) dla których nadawca zażądał w liście przewozowym podstawienia wagonu do swego wyłącznego użytku;
- d) przy których nadawca zaopatrzył wagon w własne zamknięcie;
- e) przy których dozorca, na życzenie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym, jedzie w wagonie towarowym wraz z przesyłką.

We wszystkich tych wypadkach kolei nie przysługuje prawo doładowania wagonu innymi towarami.

13. Za przesyłki wagonowe — oprócz przewozu towarów wyszczególnionych w p. 14 — przewoźne oblicza się za wagę rzeczywistą przesyłki według odpowiednich klas Nomenklatury i klasyfikacji towarów (część III niniejszej Taryfy), najmniej jednak za ładowność podstawionego wagonu, o ile niniejsze Postanowienia taryfowe nie podają innego sposobu obliczenia przewoźnego.

Powyższy sposób obliczania przewoźnego za przesyłki wagonowe stosuje się również do przesyłek, nadawanych za jednym listem przewozowym w komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi oraz pomiędzy kolejami wąskotorowymi, wymienionymi w dziale II „Wstępu” do niniejszej taryfy, drogą przez koleje normalnotorowe, i załadowanych do dwu lub więcej wagonów, z tym jednak wyjątkiem, że za przesyłki takie przewoźne oblicza się za wagę rzeczywistą przesyłki nawet w tym wypadku, jeżeli ładowność jednego z załadowanych wagonów nie będzie w całości wyzyskana.

14. Przewoźne za przesyłki wagonowe niżej wyszczególnionych towarów oblicza się według odpowiednich klas za wagę rzeczywistą przesyłki, najmniej jednak za 75% ładowności podstawionego wagonu, zaokrąglonych do pełnych 100 kg wzwyż, lecz nie mniej, niż za 3000 kg (punkt 2 niniejszych Postan. taryf.):

beczki próżne drewniane i żelazne, używane;
 chmiel;
 drzewo opałowe miękkie, a więc oprócz bukowego, dębowego, grabowego i klonowego;
 drzewo osikowe do wyrobu zapalek;
 koks i miał koksowy;
 konopie niemiedlone (słoma konopna);
 kora drzewna garbarska;
 kości surowe;
 len niemiedlony (słoma lniana);
 materiały leśne, jak: chróst, faszyna, gałęzie, hubka, igliwie, karpina (pniaki i korzenie),
 kora drzewna, liście, łub, łyko, mech, sitowie, szyszki, ściółka leśna, trociny,
 trzaski, trzcina krajowa, wiklina, wióry i rzrzyny;
 meble gięte nierozebrałe i meble koszykarskie;
 naczynia blaszane i żelazne, cynkowane, emaljowane lub malowane, w tej liczbie
 pudła i puszki;
 naczynia drewniane drążone bezklepkowe;
 obręcze w zwojach;
 płatki ziemniaczane;
 siano;
 sieczka pastewna;
 słoma;
 torf, proszek torfowy i ściółka torfowa;
 urządzenia domowe (sprzęty domowe) używane;
 węgiel drzewny;
 wyroby koszykarskie oraz inne wyroby plecione z łubu, łyka, trzciny krajowej,
 sitowia i wikłny.

15. Za wagonowe przesyłki towarów różnie taryfowanych, nadawanych za jednym listem przewozowym, przewoźne oblicza się:

- a) jeżeli waga towarów każdej klasy była przez nadawcę w liście przewozowym osobno podana — oddzielnie za wagę zaokrągloną do 100 kg towarów, należących do tej samej klasy, według właściwych klas wagonowych, przyczem, o ile łączna waga towarów jest niższa od wagi wymaganej do obliczenia przewoźnego według zasad dla przesyłek wagonowych, wagę brakującą dodaje się do wagi najwyższej taryfowanego towaru;

- b) jeżeli wagi towarów każdej klasy osobno nie podano — za wagę łączną przesyłki według właściwej klasy najwyższej taryfowanego towaru na zasadach dla przesyłek wagonowych.

II. Załadowanie i wyładowanie.

16. Załadowania przesyłek wagonowych dokonywa nadawca, wyładowania — odbiorca towaru.

17. Pozatem nadawca i odbiorca winni są załadować i wyładować:

- a) przesyłki, zawierające przedmioty dłuższe niż 4 m, lub też przedmioty, ważące w jednej sztuce więcej niż 100 kg;
- b) przesyłki, dla załadowania których został podstawiony oddzielny wagon do wyłącznego użytku nadawcy, zgodnie z jego żądaniem, wyrażonem w liście przewozowym;
- c) beczki napelnione, ładowane leżąc (siodłane);
- d) materiały wybuchowe i strzelnicze;
- e) przesyłki zwłok;
- f) przesyłki zwierząt żywych;
- g) przesyłki ryb żywych i zarybku w naczyniach z wodą.

18. Czynności ładunkowe powinny być wykonane przez nadawcę, względnie odbiorcę, w terminie, podanym w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy). W razie przekroczenia tych terminów, kolej pobiera opłaty za przetrzymanie wagonu (postojowe), wskazane w tymże Wykazie opłat dodatkowych.

Kolei przysługuje również prawo wyładowania na koszt i odpowiedzialność nadawcy, względnie odbiorcy, przesyłek niezaładowanych lub niewyładowanych w ustalonym terminie, z pobraniem za to opłaty, przewidzianej w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy), nie mniej jednak niż zwrot kosztów rzeczywistych, wraz z doliczeniem postojowego za jedną dobę, oraz składowego lub placowego za cały dalszy czas przekroczenia terminu po upływie tej doby.

19. Kolej obowiązana jest do załadowania i wyładowania tylko przesyłek drobnych (pospiesznych lub zwyczajnych, oprócz wymienionych w p. 17, i za dokonanie tych czynności pobiera opłaty, przewidziane w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy).

20. W wypadkach wyjątkowych może kolej na żądanie nadawcy lub odbiorcy dostarczyć sił roboczych, potrzebnych do załadowania lub wyładowania przesyłek, które według przepisów obowiązani są załadować i wyładować nadawca i odbiorca. Za takie załadowanie, względnie wyładowanie, pobiera się opłaty, przewidziane w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy), nie mniej jednak niż zwrot kosztów rzeczywistych. Robotników, zajętych załadowaniem lub wyładowaniem takich przesyłek, nie uważa się za pracowników kolejowych, lecz za pracowników nadawcy, względnie odbiorcy. Kolei przysługuje zarazem prawo rozstrzygnięcia, jaka ilość danego towaru ma być do wagonu załadowana.

21. W tych wypadkach, gdy załadowanie i wyładowanie obowiązuje kolej, mogą być czynności te dokonane przez nadawcę lub odbiorcę tylko za zgodą kolei i wówczas kolej otrzymuje przypadające jej opłaty za naładowanie lub wyładowanie w wymiarze połowicznym. Jeżeli jednak wysyłający, względnie odbiorca, przyjętego na siebie naładowania lub wyładowania nie dokona w ciągu terminu, określonego dla towarów, które winny być przez nadawcę załadowane lub przez odbiorcę wyładowane, to za przekroczenie tego terminu pobiera się postojowe, względnie także i składowe, określone w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy).

22. Środków do umocowania przesyłek oraz przyborów, potrzebnych do załadowania, np. klinów, desek, gwoździ, klamer, belek, obowiązany jest dostarczyć nadawca.

III. Przewóz towarów w wagonach niekrytych, krytych lub niekrytych pod oponą.

23. O tem, czy przewóz towarów ma być dokonany w wagonach niekrytych, krytych lub niekrytych pod oponą, decydują:

- a) wymagania Przepisów przewozowych (część I niniejszej Taryfy) albo istotne potrzeby eksploatacji;

- b) wymagania władz celnych, policyjnych i podatkowych;
- c) żądanie nadawcy.

We wszystkich innych wypadkach przesyłki drobne są przewożone w wagonach krytych — o ile wymiar ich pozwala na załadowanie do wagonu takiego, przesyłki zaś wagonowe — w wagonach niekrytych.

24. Na żądanie nadawcy kolej obowiązana jest użyczyć do przykrycia przesyłki, załadowanej na wagon niekryty, opon własnych, ale tylko w miarę możliwości i w razie pewności, iż rodzaj towaru nie grozi uszkodzeniem opon. Za wynajem opon pobiera się opłaty, przewidziane w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy). Okrycia przesyłki oponą dokonywa ten, kto ładuje.

25. Jeżeli przewóz towaru w przesyłkach wagonowych dokonywa się w wagonie krytym, na skutek wymagań Przepisów przewozowych, zarządzeń władz policyjnych, celnych lub podatkowych, albo na żądanie nadawcy, przewoźne za taką przesyłkę podwyższa się o 5%. Powyższy sposób obliczania przewoźnego stosuje się także do przesyłek, przybywających z zagranicy w wagonach krytych, o ile w liście przewozowym nie zamieszczono żądania przeładowania na granicy przesyłki do wagonu niekrytego.

26. Podwyżka przewoźnego o 5% nie stosuje się do przewozów, dokonywanych w wagonach krytych prywatnych właścicieli oraz w wagonach-kołach (cysternach).

27. Żądanie nadawcy podstawienia wagonu niekrytego dla przesyłek drobnych, które z powodu swoich wymiarów nie mogą być załadowane do wagonu krytego (punkt 23), powinno być zamieszczone w liście przewozowym (część I Taryfy, art. 86 punk. 1).

Żądanie nadawcy podstawienia wagonu krytego dla przesyłek wagonowych, przewożonych w myśl p. 23 w wagonach niekrytych, jak również żądanie otrzymania od kolei opon, powinno być zamieszczone w liście przewozowym. O ile nadawca takiego żądania w liście przewozowym nie zamieścił, ale wyraził je pisemnie przy zamówieniu wagonu, powinna stacja nadawcza uczynić w liście przewozowym odnośną adnotację z powołaniem się na numer kolejny i datę zamówienia wagonu.

IV. Opony prywatnych właścicieli, przybory do ładowania, środki ochronne od ciepła i zimna.

28. Przy użyciu opon, dostarczonych przez wysyłającego, obowiązują przepisy następujące:
- a) Opony winny być opatrzone trwałym i wyraźnym napisem, wskazującym nazwisko i adres właściciela (stację kolejową).
  - b) Opony, służące do ochrony przesyłki i idące wraz z przesyłką, są od opłat przewozowych wolne. Za opony, zwracane przed upływem 90 dni od chwili przybycia przesyłki ze stacji odbiorczej lub ze stacji przeładunkowej na kolej o innej szerokości toru, do stacji nadawczej, jako przesyłka zwyczajna, pobiera się opłatę w wysokości 50 gr od każdej opony.
  - c) Ilość opon winna być wymieniona w liście przewozowym przez nadawcę. Na stacji przeznaczenia opony będą wydawane odbiorcy razem z ładunkiem.
  - d) Przy zwrocie opon odbiorca winien sporządzić list przewozowy z podaniem adresu właściciela i żądać zastosowania opłaty przewozowej, wskazanej w ust. b), przedstawiając jednocześnie pierwotny list przewozowy do ostemplowania i składając kopję tegoż listu przewozowego dla kontroli. Wyjątek stanowią opony przy przesyłkach komunikacji bezpośredniej z kolejami normalnotorowymi, które, nie nadając się do okrycia wagonu normalnotorowego, na żądanie nadawcy wyrażone w liście przewozowym, powinny być przez stację przeładunkową zwracane do stacji nadawczej pod adresem pierwotnego nadawcy. Wówczas stacja przeładunkowa sporządza na zasadzie powyższego żądania odnośny list przewozowy, przekazując wszystkie przypadające należności do pobrania od odbiorcy opony, czyli nadawcy przesyłki pierwotnej. W braku żądania zastosowania opłaty, wskazanej w ust. b) lub zwrotu opon ze stacji przeładunkowej, lub też w razie, gdyby pierwotny list przewozowy nie był przedstawiony przy nadaniu opon do zwrotu, albo gdyby opony były wysyłane jako przesyłka pośpieszna, przewoźne pobiera się na zasadach ogólnych.
  - e) Jeżeli okrycie przesyłki drobną oponą wysyłającego uniemożliwia doładowanie wagonu przez kolej—co kolej powinna stwierdzić w liście przewozowym—przewoźne za towar pobiera się jak za przesyłkę wagonową.

29. Przybory ładunkowe, dostarczone przez nadawcę, jak: nakrywki, rusztowania, zastawy, belki, stołki, łańcuchy, liny, powrozy, deski i t. p., jak również środki ochronne od ciepła lub zimna, jak: naczynia z lodem lub wodą gorącą, słoma, siano, wióry, maty, opony filcowe i t. p., przewożone są w ilości, nie przenoszącej: dla przyborów ładunkowych—25%, a środków ochronnych—10% wagi towaru—bezpłatnie.

Przybory ładunkowe i środki ochronne, przenoszące 25%, względnie 10%, wagi towaru; uważać należy jako część przesyłki, za którą pobiera się przewożne według tej samej taryfy, co i za przewożony towar.

Przybory i środki powyższe winny być wyszczególnione przez nadawcę w liście przewozowym wraz z podaniem ich wagi i wydane odbiorcy na stacji przeznaczenia wraz z przesyłką. Jeżeli wagi przyborów i środków ochronnych nie podano, przewożne oblicza się za łączną wagę przesyłki i przyborów lub środków ochronnych.

Przy zwrocie przyborów ładunkowych i środków ochronnych—z wyjątkiem lodu, siana, słomy, trawy morskiej, wiórów, trocin i obrzyneków papierowych—odbiorcy przysługuje prawo, w ciągu 90 dni po przybyciu przesyłki, żądania bezpłatnego ich przewozu w przesyłce zwyczajnej. W tym celu winien on sporządzić list przewozowy pod adresem pierwotnego nadawcy, zamieścić w nim żądanie bezpłatnego przewozu tych przyborów i przedstawić do ostemplowania pierwotny list przewozowy, składając kopję tegoż listu przewozowego dla kontroli. W braku żądania bezpłatnego przewozu, oraz w razie gdyby pierwotny list przewozowy nie był przedstawiony lub gdyby przybory były nadawane jako przesyłka pośpieszna, przewożne pobiera się zasadach ogólnych.

30. Przy bezpłatnym zwrotnym przewozie przyborów ładunkowych oraz środków ochronnych, kolej nie ponosi odpowiedzialności za ich zagubienie, brak lub uszkodzenie, poza wypadkami, przewidzianymi w art. 95 Przepisów przewozowych (część I Taryfy), jak również za opóźnienie terminu dostawy.

V. Opakowanie zwrotne.

31. Za przedmioty, stanowiące opakowanie przewiezionych towarów, jak: próżne beczki drewniane lub żelazne, skrzynie, pudła i paki drewniane, butle i gąsiory szklane lub gliniane, butle żelazne, stalowe lub miedziane, butelki, bidony, konwie i stągwie blaszane, worki i t. p., przy zwrocie ich w całej ilości sztuk lub częściami ze stacji przeznaczenia towaru na stację nadawczą jako przesyłki zwyczajne — przewożne oblicza się przy przesyłkach drobnych według wagonowej klasy III-ej, a przy przesyłkach wagonowych — według klasy IV, pod warunkiem zachowania przepisów następujących:

- a) zwrot powinien nastąpić przed upływem 90 dni od chwili przybycia przesyłki na stację odbiorczą;
- b) przy wysyłaniu opakowania zwrotnego należy w liście przewozowym zaznaczyć żądanie zastosowania opłaty niższej i przedstawić jednocześnie pierwotny list przewozowy do ostemplowania i oznaczenia ilości zwracanych sztuk opakowania, składając nadto kopję tegoż listu dla kontroli.

W razie niespełnienia jednego z tych warunków, do przewozu tego rodzaju przedmiotów należy stosować taryfy normalne.

Opakowanie, zaopatrzone w trwałe cechy i firmę lub adres właściciela, o czym powinno być oświadczenie nadawcy w liście przewozowym, zwolnione jest od przestrzegania obu tych warunków.

32. Naczynia, służące do przewozu mleka i śmietanki (bidony, konwie, stągwie i butelki w skrzyniach), próżne, używane, zaopatrzone w cechę właściciela i nadawane do przewozu jako przesyłki zwrotne zwyczajne lub pośpieszne, przewozi się bezpłatnie. Próżne naczynia, służące do przewozu piwa, ryb, owoców i innych towarów, jak: beczki, butelki, skrzynie, kadzie, kosze i t. p., przewozi się w specjalnych wagonach prywatnych właścicieli bezpłatnie, ale z jednoczesnym pobraniem za przewóz samych wagonów opłat, przewidzianych w punk. 90 Postan. taryf.

33. W razie przewozu opakowania, wyszczególnionego w p. 31, oprócz opakowania zaopatrzonego w trwałe cechy i firmę lub adres właściciela, w stanie próżnym pod ładunek, przewożne oblicza się według taryfy normalnej z tem jednak, że, po dokonaniu następnie przewozu w tem opakowaniu ładunku na tę samą stację, nadawcy przysługuje prawo żądania zwrotu różnicy pomiędzy opłatą uiszczoną za przewóz próżnego opakowania, a należną według taryfy ulgowej, pod warunkiem okazania tak pierwotne-

go listu przewozowego na przewóz opakowania, jak i listu przewozowego, świadczącego o przewozie w tem opakowaniu ładunku, wraz ze złożeniem kopij tych listów dla kontroli. Za opakowanie, zaopatrzone w trwałe cechy i firmę lub adres właściciela i przewożone w stanie próżnym pod ładunek, przewoźne oblicza się odrazu według odnośnych klas, podanych w punkcie 31.

VI. Dozorcy towarzyszący przesyłkom kolejowym.

34. Przesyłkom, wymagającym specjalnych zabiegów podczas przewozu, mogą, a w niektórych wypadkach obowiązani są, towarzyszyć osobni dozorcy, wyznaczeni przez nadawcę, w ilości nie więcej, jak jeden na każdy wagon. Przepisy przewozowe i Postanowienia taryfowe określają ładunki, przy których dozorcy są przewidziani.

O wyznaczeniu dozorca nadawca powinien zamieścić w liście przewozowym odpowiednie oświadczenie, z wskazaniem imienia i nazwiska dozorca oraz w razie życzenia numeru jego paszportu lub legitymacji. Na podstawie takiego oświadczenia stacja nadawcza sporządza dowód dla dozorca na formularzu następującym:

Dowód dla dozorca.

Okaziciel niniejszego ..... jest dozorcą przy przesyłce,
(imię i nazwisko)
przewożonej za listem przewozowym № ..... z dnia ..... 19 ..... r. ze stacji .....
do stacji .....

Stempel stacji nadawczej.

Dnia ..... 19 ..... r.

Ekspedytor towarowy

(podpis) .....

Druk P. K. P. Ser. H. № 23.

35. Stosownie do życzenia nadawcy, wyrażonego w liście przewozowym, dozorcy mogą jechać bądź w wagonie, do którego załadowano przesyłkę, której towarzyszą, bądź też w innym wagonie. Za przejazd dozorca w wagonie towarowym kolej pobiera należność w wysokości ceny biletu klasy III-iej za całą odległość przejazdu. Oplatę tę stacja wpisuje do listu przewozowego w rubryce „Oplaty dodatkowe”. Od opłaty tej zwolnieni są dozorcy, towarzyszący taborowi kolejowemu na własnych kołach i mieszczący się w tym taborze.

W razie zgody nadawcy przesyłki na zajęcie przez dozorcę miejsca w wagonie osobowym (przy przewozie przesyłki pociągiem mieszanym lub osobowym), powinien on zaznaczyć to w liście przewozowym i wykupić bilet tej klasy, którą pojedzie dozorca.

36. W razie przejazdu dozorca — na życzenie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym — w wagonie, do którego załadowano przesyłkę, wagon taki nie może być doładowany przez kolej innymi towarami i uważany jest za oddany nadawcy do wyłącznego użytku. W zależności od tego przewoźne oblicza się według zasad taryfy wagonowej (punkt 12).

W razie przejazdu dozorca w innym wagonie, wagon z przesyłką może być doładowany przez kolej innymi towarami i jeżeli to jest wagon kryty—powinien być on zamknięty i zaplombowany. Prawo dostępu do tak załadowanej przesyłki w drodze przysługuje dozorcę jedynie w obecności obsługi pociągowej lub stacyjnej i w tych wypadkach, kiedy zauważono uszkodzenie wagonu lub plomby. Wyjątek stanowią przesyłki zwierząt żywych i ryb, do których dostęp powinien być dozorcę umożliwiony na wszystkich stacjach z dłuższym postojem.

B. POSTANOWIENIA TARYFOWE SPECJALNE.**VII. Zwłoki.**

37. Przewoźne za zwłoki w trumnie, ustawionej w skrzyni, oblicza się za 3.000 kg od trumny:

a) przy przesyłkach pośpiesznych, w tej liczbie przewożonych pociągami osobowymi — według klasy przesyłek pośpiesznych;

b) przy przesyłkach zwyczajnych — według klasy III.

Przy nadaniu za jednym listem przewozowym 2 lub więcej trumien przewoźne pobiera się za 5.000 kg, a przy załadowaniu do wagonu o ładowności poniżej 5.000 kg—za ładowność wagonu.

38. Przewoźne za zwłoki w skrzyniach, przesyłane przez urzędy policyjne, zakłady karne, szpitale i t. p. do prosektorjów, wyższych zakładów naukowych, lub przez te zakłady przesyłane dalej, oblicza się za wagę 1000 kg od każdej skrzyni:

a) przy przesyłkach pośpiesznych—według klasy przesyłek pośpiesznych;

b) przy przesyłkach zwyczajnych drobnych — według klasy I, wagonowych — według klasy III.

39. Przewoźne za popioły w urnach oblicza się za wagę rzeczywistą:

a) przy przesyłkach pośpiesznych — według klasy przesyłek pośpiesznych;

b) przy przesyłkach zwyczajnych drobnych—według klasy I, wagonowych—według klasy II.

VIII. Zwierzęta żywe.**A. Zwierzęta domowe i drób.**

40. Za zwierzęta domowe, żywe, oraz drób, przewoźne oblicza się w wysokości i według zasad następujących:

(1) Przewoźne za przesyłki zwyczajne żywych zwierząt domowych oraz drobiu, załadowane do skrzyń, klatek, koszów, kojcy i t. p., oblicza się za łączną wagę rzeczywistą zwierząt i klatek: przy przesyłkach drobnych—według klasy I i wagonowych—według klasy III.

(2) Przy przesyłkach zwierząt pojedynczych luzem, t. j. bez opakowania, przewoźne oblicza się po 18 gr za każdą sztukę i każdy kilometr. Oprócz przewoźnego pobiera się opłatę stacyjną w wysokości 225 gr od każdej sztuki. Nadawca obowiązany jest dostarczyć urządzeń do odgrozdzenia zwierząt od reszty wagonu, którą kolej może doładować innymi przesyłkami.

(3) Przewoźne za przesyłki zwierząt domowych i drobiu żywego luzem, t. j. bez opakowania, nadawanych w przesyłkach wagonowych oblicza się po 60 gr od wagonu i kilometra. Oprócz przewoźnego pobiera się opłatę stacyjną w wysokości 800 gr od wagonu.

(4) Przy przesyłkach pośpiesznych zwierząt domowych i drobiu żywego oraz ptactwa domowego żywego, dokonywanych w pociągach towarowych przyspieszonych lub mieszanych, pobiera się opłaty podane wyżej w ust. (1), (2) i (3); przy przesyłkach zaś pośpiesznych, dokonywanych na żądanie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym, w pociągach osobowych, opłaty powyższe pobiera się z podwyższeniem o 50%.

(5) Jako najwyższą normę załadowania do wagonu zwierząt ustala się normę 8 koni lub ich równoważnik. Równoważniki są następujące: 1 koń = 1 sztuce bydła = 2 sztukom jałowizny = 3 sztukom cieląt = 4 sztukom wszelkich innych zwierząt domowych.

(6) Przy zbiorowych wagonowych przesyłkach zwierząt domowych żywych różnych gatunków luzem, przewoźne za wagon oblicza się jak wyżej w ust. (3). Liczba zwierząt, załadowanych do wagonu w przesyłce zbiorowej, nie może przekraczać najwyższej normy załadowania koni, t. j. 8 sztuk koni lub ich równoważnika. Przesyłkom zbiorowym powinien towarzyszyć dozorca, jadący w jednym wagonie ze zwierzętami.

(7) Przy przewozie zwierząt żywych zezwala się przewieźć bezpłatnie w tymże wagonie następujące ilości paszy:

a) dla koni oraz bydła rogatego rosłego — po 50 kg siana, trawy lub słomy, oraz po 10 kg ziarna na sztukę, nie więcej jednak niż 300 kg siana i t. d. oraz 60 kg ziarna na wagon;

b) dla cieląt, owiec i kóz po 10 kg siana, trawy lub słomy i po 3 kg ziarna na sztukę, nie więcej jednak niż 150 kg siana i t. d. oraz 60 kg ziarna na wagon;

- c) dla świń — po 5 kg ziarna, mąki lub otrąb na sztukę, nie więcej jednak niż 150 kg na wagon;
 d) dla drobiu — po 150 kg ziarna na wagon.

(8) Zbiorowe przesyłki zwierząt, drobiu i ptactwa domowego żywego, nadawane za jednym listem przewozowym, mogą być przyjmowane do przewozu tylko pod warunkiem załadowania drobiu i ptactwa domowego do klatek, kojców, koszy i t. p.; przewoźne za takie przesyłki oblicza się — oddzielnie za zwierzęta i oddzielnie za wagę drobiu i ptactwa domowego wraz z opakowaniem.

41. Łączny przewóz zwierząt domowych z rzeczami przesiedlenia, sprzętami domowymi, artykułami żywnościowymi lub towarami, odbywać się może za jednym listem przewozowym tylko pod warunkiem zażądania przez nadawcę wagonu do swego wyłącznego użytku i przy dozorczy, jadącym w tym samym wagonie. Przewoźne oblicza się za wagę rzeczywistą według klasy IV, najmniej jednak za ładowność wagonu.

B. Zwierzęta dzikie.

42. Przewoźne za przesyłki zwierząt dzikich dużych w klatkach i zwierzyńcach, jak również za zwierzęta dzikie drobne (sarny, zające, króliki i t. p.) oraz ptaki, załadowane do klatek, przewoźne oblicza się: przy przesyłkach drobnych — według klasy I i wagonowych — według klasy III. Za zwierzęta te przewożone luzem, t. j. bez opakowania przewoźne oblicza się po 72 gr od wagonu i kilometra, z doliczeniem opłaty stacyjnej w wysokości 800 gr od wagonu.

C. Ryby i raki żywe oraz zarybek w naczyniach z wodą.

43. Przesyłki ryb żywych i zarybku w wodzie przyjmuje się do przewozu w naczyniach cechowanych, zaopatrzonych w mocne ucha i w przykrycia, zabezpieczające od wycieku i wytryskiwania wody, których pojemność nie przekracza 350 litrów, a waga 350 kg.

44. Przesyłki te winny być naładowane przez nadawcę i wyładowane przez odbiorcę.

45. Przewóz przesyłek ryb żywych i zarybku w wodzie skutecznia się pociągami towarowymi. Dla przewozu pociągami osobowymi wymagane jest przedwstępne porozumienie z koleją. Kolej zastrzega sobie prawo wagonu załadowane rybami żywymi doładować innymi towarami, według swego uznania.

46. Przewoźne oblicza się za wagę brutto (naczyń i ryb),

47. Za ryby i raki żywe i świeże oraz za ryby żywe i zarybek w naczyniach z wodą, przewoźne przy przesyłkach pośpiesznych oblicza się według klas taryfowych, ustalonych dla przesyłek zwyczajnych. Przy przewozie przesyłki na żądanie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym, pociągami osobowymi, przewoźne oblicza się z podwyższeniem o 50%.

D. Dozorcy zwierząt i zapasy paszy.

48. Warunki przejazdu dozorców określa rozdział VI.

49. Zapasy żywności, niezbędne do żywienia zwierząt w drodze, w ilości wskazanej wyżej w punkcie 40, przewozi się bezpłatnie w tym samym wagonie, w którym załadowane są zwierzęta.

IX. Przewóz mleka i jego przetworów.

50. Przewoźne za mleko wszelkie, śmietankę, serwatkę, twaróg oraz śmietanę, nadawane w przesyłkach zwyczajnych lub pośpiesznych, oblicza się: przy przesyłkach drobnych — według klasy I-ej i wagonowych — według klasy II-ej. Przy przewozie przesyłki na żądanie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym, pociągami osobowymi, przewoźne oblicza się z podwyższeniem o 50%.

51. Przewóz kolejami mleka świeżego wszelkiego, śmietanki, śmietany, serwatki i maślanki w przesyłkach pośpiesznych, niezależnie od ogólnego sposobu ich przewozu za kwitami bagażowymi i za listami przewozowymi, dokonywa się — o ile artykuły te przeznaczone są do spożycia w Polsce — na podstawie poniższych postanowień o stałym przewozie mleka, po uprzednim porozumieniu się ze stacją nadawczą.

Odnosną deklarację należy przedstawić stacji nadawczej, najpóźniej na 10 dni przed zamierzonym rozpoczęciem przewozów, na formularzu następującym:

Deklaracja na stały przewóz mleka.

Niniejszem deklaruję stały przewóz mleka na warunkach, przewidzianych w Taryfie towarowej polskich kolei wąskotorowych.

1. Stacja nadawcza .....
2. Nadawca .....
3. Stacja przeznaczenia .....
4. Odbiorca .....
5. Przy kilku odbiorcach pełnomocnik .....
6. Ilość naczyń względnie skrzyń z butelkami .....
7. Pojemność naczyń w litrach lub ich waga w kilogramach .....
8. Maksymalna waga pełnych skrzyń z butelkami .....
9. Proszę o przewóz pociągiem № ..... zwrot zaś naczyń pociągiem № .....
10. Przewóz zamierzam rozpocząć dnia .....

Stacja ..... dnia ..... 19..... r.

Podpis nadawcy .....

(Druk sprzed. P. K. P. Ser. H. № 18, w którym słowo „normalnotorowych” należy zmienić na „wąskotorowych”).

52. Po uzyskaniu zgody stacji, nadawca może rozpocząć przewóz w dowolnym dniu; może również każdego czasu, po uprzednim zawiadomieniu stacji nadawczej, wstrzymać wysyłkę.

Kolej ma prawo wstrzymać przewóz, jeżeli warunki eksploatacji tego wymagają, albo jeżeli nadawca lub odbiorca nie stosuje się do przepisów niniejszych.

Deklaracja przestaje być ważną, jeżeli w ciągu 3 miesięcy od jej złożenia nie nadano mleka do przewozu.

53. Pełne lub próżne (zwrotne) naczynia, tudzież skrzynie z pełnymi i próżnymi butelkami przewozi się na podstawie wykazu przesyłkowego, składającego się z trzech części, mianowicie: 1) grzbietu wykazu przesyłkowego, 2) wykazu przesyłkowego i 3) odpisu wykazu przesyłkowego (Druk sprzed. P. K. P. Ser. H. № 16). Wszystkie części wykazu przesyłkowego, powinien wypełnić i podpisać sam nadawca i przedstawić stacji nadawczej wraz z towarem. Formularze wykazów przesyłkowych nabywać należy w ekspedycjach bagażowych za opłatą, wskazaną w Wykazie opłat dodatkowych (punk. 1, poz. b).

Nadawca może wysłać mleko za jednym wykazem przesyłkowym dla kilku odbiorców do jednej i tej samej stacji, jeżeli ustanowił pełnomocnika do odbioru całej przesyłki na stacji przeznaczenia. Kolej uważa tego pełnomocnika jako odbiorcę całej przesyłki.

Na żądanie nadawcy stacja nadawcza może stwierdzić fakt przyjęcia od niego przesyłki do przewozu przez ostateczne odpowiedniego pokwitowania, sporządzonego przez samego nadawcę w jego własnej książce pokwitowań.

Przy wydaniu przesyłki na stacji przeznaczenia wykaz przesyłkowy wręcza się odbiorcy po uprzednim pokwitowaniu przez niego odbioru przesyłki na odpisie wykazu przesyłkowego, który pozostaje na stacji przeznaczenia.

54. Naczynia powinny być łatwo przenośne i zaopatrzone w szczelne zamknięcia tak, aby mleko nie mogło wyciekać nawet z przewróconego naczynia. Pojemność naczynia nie może wynosić mniej niż 5, ani więcej niż 40 litrów, o ile dyrekcja kolei nie zezwoli na wyjątki od tego warunku.

Skrzynie w których przesyła się mleko w butelkach, powinny być trwałe i zaopatrzone w ręczki do chwytu. Butelki w skrzyniach powinny być należycie zabezpieczone od wywrócenia i rozbicia wskutek wstrząśnień. Ciężar skrzyni nie powinien przenosić 40 kg, o ile dyrekcja kolei nie zezwoli na wyjątki od tego warunku.

Do naczyń powinny być przytwierdzone na stałe tabliczki metalowe z wyraźnym i łatwo czytelnym napisem, zawierającym stację nadania i odbioru, imię i nazwisko nadawcy i odbiorcy, w razie zaś wysyłania dla kilku odbiorców (p. 53), również imię i nazwisko pełnomocnika, wreszcie pojemność naczyń.

Kolej może żądać lub na żądanie nadawcy zezwolić, aby oprócz tabliczek umieszczono wyraźnie drukowane kartki adresowe.

Na żądanie kolei banie wraz z pokrywkami winny być w górnej swej części pomalowane farbą olejną na kolor wskazany przez dyrekcję.

Na wieku skrzyń, używanych do przewozu mleka w butelkach, nadawca powinien wyraźnie i trwale oznaczyć nazwę stacji nadawczej i odbiorczej, imię i nazwisko nadawcy i odbiorcy, tudzież wagę skrzyni całkowicie wypełnionej.

55. Kolej ma prawo sprawdzić, czy pojemność naczyń względnie najwyższa waga skrzyń, podana na nich, odpowiada rzeczywistości.

Naczynia, w których dodaje się do przesyłki lód dla utrzymania mleka w stanie świeżości, oznaczyć należy tak, jak naczynia na mleko, jednak bez podania pojemności. Dodawanie lodu luzem, bez naczyń, jest wzbronione.

Przesyłek, nie odpowiadających warunkom powyższym, kolej nie przyjmuje do przewozu. Jeżeli kolej w drodze wyjątku zgodzi się przyjąć takie przesyłki do przewozu, nadawca winien złożyć oświadczenie, przewidziane dla przesyłek wadliwie opakowanych (art. 62 Przepisów przewozowych, część I Taryfy, wzór w załączniku D).

56. Kolej może oznaczyć czas, w którym przesyłka może być najwcześniej lub powinna być najpóźniej dostarczona na stację celem nadania do przewozu.

Ładowanie i wyładowanie przesyłek jest obowiązkiem nadawcy względnie odbiorcy. Czynności te powinny być wykonane z możliwym pośpiechem tak, aby załatwienie ich nie wywołało opóźnień pociągu. Kolej może wyjątkowo współdziałać przy ładowaniu względnie wyładowaniu w miarę sił, jakimi rozporządza, bez odpowiedzialności jednak za szkody stąd powstałe.

Odbiorcy nie uwiadamia się o przybyciu przesyłki; powinien on na czas przybyć do pociągu.

Naczynia i skrzynie, nieodebrane przy pociągu, kolej ma prawo na odpowiedzialność odbiorcy złożyć w miejscu, które uzna za odpowiednie.

57. Odbiorca, przyjmując przesyłkę i kwitując na odpisie wykazu przesyłkowego bez zastrzeżeń, uznaje tem samem odbiór w należytych stanie. Późniejsze reklamacje nie będą uwzględniane.

Kolej odpowiada tylko za szkodę, powstałą wyłącznie z jej własnej winy.

Termin dostawy oblicza się w myśl art. 75 Przepisów przewozowych (część I Taryfy) jak za przesyłki pośpieszne.

58. Jeżeli kolej w naczyniach i skrzyniach ujawniła inne towary, niż wymienione w niniejszych postanowieniach, lub jeżeli stwierdziła w dowodach przewozowych albo na naczyniach lub skrzyniach oznaczenie niezgodnej z rzeczywistością wagi, wówczas, o ile nie chodzi o towary wyłączone od przewozu, nadawca obowiązany jest uiścić następującą dopłatę:

- a) w razie niezgodnego z rzeczywistością oznaczenia zawartości, oprócz należności przewozowej według ogólnych postanowień taryfowych dla przesyłek pośpiesznych—dopłatę w wysokości podwójnej różnicy między opłatą uiszczoną, a należną według taryfy;
- b) w razie niezgodnego z rzeczywistością podania wagi, pojemności, ilości sztuk, jeżeli wskutek tego mogło nastąpić zmniejszenie opłaty przewozowej—dopłatę w wysokości podwójnej różnicy między opłatą uiszczoną, a należną według taryfy od stacji nadawczej do stacji przeznaczenia.

Pozatem w razie ujawnienia towarów wyłączonych od przewozu, stosuje się odpowiednie przepisy, zawarte w art. 60 Przepisów przewozowych (część I Taryfy).

59. Kolej nie wazy przesyłek nadawanych zgodnie z niniejszymi postanowieniami, lecz przyjmuje za podstawę do obliczenia należności przewozowej ilość kilogramów uwidocznioną na naczyniach. Nie uwzględnia się okoliczności, czy naczynie jest napełnione całkowicie, czy tylko częściowo. Jeżeli na naczyniach podana jest tylko ich pojemność w litrach (bez podania wagi w pełnym stanie)—przyjmuje się jeden litr jako równy 1,5 kg.

60. Powrotny przewóz próżnych naczyń i skrzyń dokonywa się, w ciągu tygodnia od chwili przybycia mleka, bezpłatnie, na podstawie nowosporzadzonego wykazu przesyłkowego, o ile odbiorca przedstawi wykaz przesyłkowy, za którym naczynia te i skrzynie przybyły z mlekiem na stację przeznaczenia, i wpisze we wszystkich częściach, sporządzonego przez niego wykazu przesyłkowego, słowa: „Zwrot od przesyłki № . . . z dnia . . . miesiąca . . . roku . . .”.

61. Należność przewozową za artykuły, wyszczególnione w p. 51, oblicza się według odległości, podanych w Wykazie odległości taryfowych, i według klasy I-ej (Tabela opłat przewozowych, część IV niniejszej Taryfy). Należność oblicza się najmniej za 10 kg.

62. Opłatę przewozową uiszcza się zgóry przy nadaniu.

X. Materiały wybuchowe i strzelnicze.

63. Przewoźne za przedmioty, wyszczególnione w rozdz. I a A grupa 2 i w rozdz. I a B grupa 2 załącznika B do Przepisów przewozowych (część I Taryfy) oblicza się:

a) przy przesyłkach o wadze do 3.000 kg—za podwójną zaokrągloną wagę rzeczywistą przesyłki, najmniej jednak za 3.000 kg od listu przewozowego,

b) przy przesyłkach o wadze powyżej 3.000 kg — za zwiększoną o 50% wagę przesyłki, najmniej za 9.000 kg.

Przy przesyłkach prochu strzelniczego myśliwskiego oraz nabojów do ręcznej broni palnej, przewoźne oblicza się za podwójną zaokrągloną wagę rzeczywistą przesyłki, najmniej jednak za 100 kg od listu przewozowego.

64. Załadowanie i wyładowanie materiałów wybuchowych i strzelniczych jest obowiązkiem nadawcy, względnie odbiorcy, przesyłki.

XI. Ciecze żrące i trujące.

65. Za przesyłki drobne (zwyčajne lub pośpieszne) kwasu siarkowego lub siarkawego, kwasu saletrowego (azotowego) i mieszanek z nich, kwasu solnego i octowego, ługów gryzących, amoniaku płynnego, oraz płynnych związków arsenikowych w naczyniach szklanych lub glinianych, umieszczonych w koszach o wadze, przewyższającej 75 kg w jednej sztuce, przewoźne oblicza się według taryf obowiązujących, najmniej jednak za 1000 kg od listu przewozowego; w pozostałych zaś przypadkach za rzeczywistą wagę przesyłki.

XII. Towary lekkie i przestrzenne.

66. Niżej wymienione przedmioty, które w stosunku do wagi swojej zajmują dużo miejsca w wagonie, zaliczone są do towarów lekkich i przestrzennych, za które przy przesyłkach drobnych (zwyčajnych lub pośpiesznych) przewoźne oblicza się według klas odnośnych, podwyższonych o 50%.

Do towarów tych należą:

bawełna naturalna i sztuczna, nieprasowane;

beczki *) drewniane, próżne;

beczki *) (kufy) żelazne, próżne;

chmiel nieprasowany;

choinki ścięte;

dekoracje teatralne;

figury z gipsu;

gąsiory (balony, butle) szklane*), próżne;

gonty;

kadzie aluminiowe;

kadzie drewniane, próżne;

kapelusze niezłożone do skrzyń;

klatki *);

kolebki dla dzieci;

konwie blaszane;

kora drzewa korkowego;

*) Podwyższenie przewoźnego o 50% nie dotyczy przedmiotów lekkich i przestrzennych, używanych, próżnych, stanowiących opakowanie zwrotne, mianowicie: beczek drewnianych i żelaznych, gąsiorów (balonów, butli) szklanych, klatek, koszy, pak, pudeł i skrzyń drewnianych, przewożonych na zasadach, podanych w rozdz. V (p. p. 31 — 33) nin. Postan. taryf.

kosze *) próżne;
 kufry próżne;
 kwiaty sztuczne i żywe cięte;
 lampki elektryczne (żarówki);
 lustra w ramach;
 maszyny rolnicze następujące: siewniki do ziarna i nawozów, wialnie, sortowniki (tryjery), żniwiarki,
     elewatory do słomy i siana;
 meble drewniane gięte i plecione, nierozebrane;
 meble koszykarskie;
 modele z gipsu;
 naczynia drewniane drażone, bezklepkowe;
 obrazy w ramach;
 obręcze drewniane;
 odpadki z oczyszczania bawełny nieprasowane;
 odpadki z przędzalni nieprasowane;
 opiłki korkowe;
 paki pospolite drewniane *), próżne, nieulożone jedna w drugą;
 pierze;
 piłśni;
 półki drewniane;
 przetaki;
 ptaki wypchane;
 puch;
 pudła drewniane *) i kartonowe, próżne, nieulożone jedno w drugie;
 ramy okienne oszklone i nieoszkłone;
 siano nieprasowane;
 sita;
 sitowie;
 skrzynie drewniane *), próżne, nieulożone jedna w drugą;
 słoma nieprasowana;
 środki przewozowe dla dróg kołowych i wodnych, jak: wozy, powozy, sanie, samochody, rowery,
     motocykle, łodzie, statki i przyrządy pływacze, nierozebrane, próżne;
 stojaki drewniane;
 tkaniny piłśniowe (filce);
 trawy suche nieprasowane;
 trumny drewniane, próżne, nieulożone jedna w drugą;
 trzcina krajowa;
 wanny blaszane, nieulożone jedna w drugą;
 wata i wataolina;
 wełna drzewna;
 wełna naturalna, czesana i sztuczna, nieprasowane;
 węgiel drzewny;
 wióry korkowe;
 wózki dziecięce;
 wyroby koszykarskie;
 wyroby z korka;
 wyroby z łąbu, łyka, trzciny krajowej i sitowia;
 zrżyny korkowe;
 zwierzęta wypchane.

---

*) Podwyższenie przewoźnego o 50% nie dotyczy przedmiotów lekkich i przestrzennych, używanych, próżnych, stanowiących opakowanie zwrotne, mianowicie: beczek drewnianych i żelaznych, gąsiorów (balonów, butli) szklanych, kłatek, koszy, pak, pudeł i skrzyń drewnianych, przewożonych na zasadach, podanych w rozdz. V (p. p. 31 — 33) nin. Postan. taryf.

XIII. Kruszcze szlachetne i kosztowności.

67. A. Srebro, złoto i platynę, monety i pieniądze metalowe i papierowe, papiery wartościowe, dokumenty, kamienie drogocenne, perły prawdziwe oraz wyroby złote, srebrne i platynowe przewozi się wyłącznie jako przesyłki pośpieszne i tylko pociągami osobowymi. Przewoźne oblicza się za zdwojoną wagę rzeczywistą przesyłki, najmniej jednak za 100 kg według klasy przesyłek pośpiesznych, podwyższonej o 100%.

B. Następujące cenne przedmioty: kosztowne tkaniny z czystego jedwabiu, aksamit i tiul jedwabne (oprócz gazy jedwabnej młynarskiej), dywany kosztowne (np. dywany wschodnie oryginalne, gobeliny i t. p.), futra kosztowne w skórkach, błamach lub gotowe (mianowicie: bobry, foki, gronostaje, karakuty, kuny, lisy srebrzyste i niebieskie, łasice kanadyjskie, skunksy, sobole, szenszyle i wydry, pióra strusie i marabucie, rajery i olejek różany — przewozi się wyłącznie jako przesyłki pośpieszne według klasy przesyłek pośpiesznych, podwyższonej o 50%. Za przewóz tych kosztowności, na żądanie nadawcy, wyrażone w liście przewozowym, pociągiem osobowym, przewoźne to podwyższa się o 50%.

XIV. Przedmioty długości ponad 4 m, nie mieszczące się na jednym wagonie.

68. Za przedmioty długości ponad 4 m, w tej liczbie także furgony, łodzie, samoloty, balony, nadawane jako przesyłki drobne (zwyczajne lub pośpieszne), przewoźne oblicza się według odnośnych klas taryfy za wagę rzeczywistą przesyłki — bez uwzględnienia, w stosunku do przedmiotów przestrzennych, sposobu obliczania przewoźnego według punktu 66 — nie mniej jednak niż za 1500 kg od każdego zajętego wagonu.

69. Nadawca może takie wagony doładować innymi towarami, nadając je za oddzielnymi listami przewozowymi i opłacając za nie przewoźne na zasadach ogólnych, ale z zamieszczeniem w liście przewozowym zgody na przewóz tych towarów w wagonie niekrytym.

Jeżeli przesyłka taka załadowana została do jednego wagonu, ale według uznania kolei konieczne jest wstawienie wagonu ochronnego, to za wagon taki pobiera się dodatkowo po 15 gr od wagonu i kilometra, przyczem kolei przysługuje prawo załadowania wagonu ochronnego innymi przesyłkami.

70. Za przedmioty długości ponad 4 m, nadawane jako przesyłki wagonowe, przewoźne oblicza się według odnośnych klas taryfy za wagę rzeczywistą przesyłki, najmniej jednak za 3.000 kg od każdego zajętego wagonu.

Przy przesyłkach zaś materiałów drzewnych, dłuższych niż 4 m i załadowanych na platformy o ładowności powyżej 10.000 kg, przewoźne oblicza się za wagę rzeczywistą przesyłki najmniej jednak za $\frac{2}{3}$ ładowności użytej platformy, zaokrąglone do pełnych 100 kg wwyż.

Jeżeli według uznania kolei konieczne jest wstawienie, oprócz wagonów załadowanych, także wagonów ochronnych, to niezależnie od przewoźnego, przypadającego za każdy załadowany wagon, pobiera się opłatę po 15 gr od każdego wagonu ochronnego i kilometra, przyczem kolei przysługuje prawo załadowania wagonów ochronnych innymi przesyłkami.

71. Załadowanie przez nadawcę wagonów ochronnych innymi towarami zezwala się pod warunkiem, iż towary te będą nadawane za oddzielnym listem przewozowym i adresowane do odbiorcy ładunku głównego; przewoźne za towary załadowane oblicza się według odnośnych klas taryfy, nie może być jednak mniejsze, niż wynosi opłata dodatkowa za wagon ochronny.

XV. Towary, załadowane do wozów meblowych, furgonów cyrkowych i t. p.

72. Za wozy meblowe, furgony teatrów wędrownych, cyrków, panoram i t. p., załadowane meblami, przyborami lub towarami, przewoźne oblicza się za łączną wagę wozu i towaru według zasad taryfy dla przesyłek wagonowych, ustanowionej dla naładowanego towaru. W furgonach teatrów, panoram, karuzeli i cyrków wędrownych zezwala się przewóz przyborów, dekoracyj i t. p. do wagi 1.000 kg z obliczeniem przewoźnego za łączną wagę furgonu i tych przedmiotów według klasy, ustalonej na przewóz furgonu. Przewóz powyższych przedmiotów, niemieszczących się na jednym wagonie, jest niedozwolony.

XVI. Tabor kolejowy.

73. Przewoźne za wagony i parowozy kolei wąskotorowych, biegnące na własnych kołach, oblicza się według odnośnej klasy, za rzeczywistą ich wagę. Za wagony i parowozy takie, załadowane na wagony niekryte, przewoźne oblicza się według zasad taryfy dla przesyłek wagonowych.

74. Dozorcy przy wagonach lub parowozach, biegnących na własnych kołach, o ile zajmują miejsca w tychże wagonach lub parowozach, przewożeni są bezpłatnie.

XVII. Okazy towarów i zwierząt, przewożone na wystawy lub z wystaw.

75. Przy przewozie przedmiotów i zwierząt, przeznaczonych na wystawy lub targi-wystawy (jarmarki-wystawy) o charakterze użyteczności publicznej, mają zastosowanie poniżej przytoczone ulgi, przyznawane przez Dyrekcje kolejowe na skutek uprzednich starań Komitetu Wystawowego.

A. Warunki.

- a) Wystawy, obejmujące okazy tylko jednej firmy, nie są uważane za wystawy o charakterze użyteczności publicznej.
- b) Przy przewozie na wystawę winien nadawca, przy określaniu zawartości przesyłki w liście przewozowym, zamieścić uwagę, że jest to towar przeznaczony na wystawę.
- c) Do powrotnego przewozu towary winny być nadane w ciągu 4-ch tygodni po zamknięciu wystawy na tę stację, z której dany towar był pierwotnie wysłany. Przytem winien nadawca dołączyć pierwotny list przewozowy, kopję tegoż listu przewozowego dla kontroli, oraz zaświadczenie Komitetu Wystawowego, że zwracane przedmioty były wystawione i nie zostały ani sprzedane, ani wylosowane.
- d) Przewóz zwrotny całej przesyłki lub jej części winien być dokonany pod adresem nadawcy, wymienionego w pierwotnym liście przewozowym i w jednej przesyłce. Zwrot w kilku przesyłkach nie jest dozwolony. Pierwotny list przewozowy powinien być przy nadaniu towaru do przewozu zwrotnego ostemplowany i opatrzony w odpowiednią adnotację.

W liście przewozowym na zwrotną przesyłkę nadawca winien żądać zastosowania ulgi, według niniejszego punk. 75 Postan. taryf.

Przy obliczaniu odszkodowania za towary wystawowe w drodze powrotnej przyjmuje się za podstawę zwyczajną wartość handlową towaru, bez uwzględnienia specjalnych cech danego okazu.

B. Obliczanie przewoźnego:

- a) Przewoźne za towary, przewożone na wystawy, oblicza się w pełnej wysokości według taryf obowiązujących.
- b) Przewóz powrotny z wystawy dokonywa się bezpłatnie na tym samym szlaku, na którym uskuteczniony był przewóz pierwotny na wystawę. Bezpłatny przewóz powrotny towarów dokonywa się tylko w przesyłkach zwyczajnych, zaś zwierząt domowych żywych i drobiu również w przesyłkach pośpiesznych, o ile przewóz okazów na wystawę dokonany był jako przesyłka pośpieszna.
- c) Jeżeli do powrotnego przewozu przedmiotów wystawowych użyte są wozy meblowe, to za przewóz pobiera się takie opłaty, jakie wypadną za przewóz próżnych wagonów meblowych, przyjmując średnią wagę wozu 3.000 kg.
- d) W razie bezpłatnego zwrotu, za wszystkie czynności dodatkowe (ważenie, naładowanie i t. p.), pobiera się opłaty według taryfy.

XVIII. Towary, przewożone zsympem.

76. Przewóz zsympem zboża, roślin strączkowych łuskanych, otręb, słodu, nasion oleistych i pastewnych oraz mieszanki zbożowej pastewnej, dokonywa się tylko w komunikacji wewnętrznej kolei wąskotorowych i według wyboru kolei albo w specjalnie urządzonych wagonach zsympowych, albo

w zwykłych krytych wagonach towarowych, do których nadawca winien dostarczyć zastaw, potrzebnych do zasłonięcia drzwi wagonowych. Zabezpieczenie od rozsypania załadowanego towaru obowiązuje nadawcę.

Wyjątek stanowią państwowe koleje wąskotorowe, położone w obrębie dykcji kolejowej warszawskiej oraz stacje Lubcza i Nowogródek kolei wąskotorowej Nowojelnia—Nowogródek—Lubcza, które mogą przyjmować do przewozu w komunikacji bezpośredniej ze stacjami kolei normalnotorowych towary, przewożone zsysem, z tem, że towary te przewożone będą kolejami wąskotorowymi w workach, a dalej zaś kolejami normalnotorowymi zsysem, przyczem obowiązują warunki następujące:

1) Przy przyjęciu towaru w workach do przewozu kolejami wąskotorowymi, celem dalszego przewozu kolejami normalnotorowymi zsysem, stacja nadawcza kolei wąskotorowej wpisuje w odnośnej rubryce listu przewozowego wagę ogólną wraz z opakowaniem oraz zamieszcza w rubryce: „Nazwa towaru” uwagę następującą: „Waga wskazana łącznie z opakowaniem. Waga bez opakowania określona będzie w liście przewozowym przez stację styczną po przeładowaniu towaru do wagonu kolei normalnotorowej”.

2) Po przybyciu przesyłki na stację przeładunkową, stacja ta obowiązana jest ustalić i oznaczyć na liście przewozowym, w rubryce: „Waga rzeczywista określona przez kolej”, oddzielnie wagę towaru i oddzielnie wagę opakowania, stwierdzając to stemplem.

3) Opłatę za przewóz worków, stanowiących opakowanie danego towaru i przewożonych razem z towarem kolejami wąskotorowymi do stacji stycznej, oblicza się za łączną wagę worków i towaru według taryfy, ustanowionej na danej kolei wąskotorowej dla przewożonego w tych workach towaru.

4) Do listu przewozowego na przesyłkę zasadniczą nadawca winien dołączyć sporządzony przez siebie osobny list przewozowy na zwrotny przewóz worków od stacji stycznej do stacji przeznaczenia powrotu worków, t. j. do stacji wąskotorowej pierwotnego nadania przesyłki zasadniczej, z wymienieniem w nim ilości sztuk worków lecz bez wskazania ich wagi. Wagę tych worków, ustaloną w sposób wskazany pod 2), wpisuje do tegoż listu przewozowego stacja styczna jako stacja nadania.

5) Zwrot worków uskutecznia stacja styczna w zastępstwie nadawcy na zasadach, przewidzianych w punk. 31, 32 i 33 Postan. taryf. niniejszej taryfy, i na podstawie uprzednio sporządzonego przez nadawcę listu przewozowego (ust. 4).

6) Przy przesyłkach towarów, wymienionych w niniejszym punk. 76 i przyjętych w workach, celem dalszego przewozu kolejami normalnotorowymi zsysem, zastaw do zasłonięcia drzwi wagonowych wagonu normalnotorowego na stacji przeładunkowej winien dostarczyć nadawca.

7) Zwrot zastaw dokonywany jest na warunkach ogólnych, przewidzianych w punk. 28, 29 i 30 Postan. taryf. niniejszej taryfy. Przy zwrotnym bezpłatnym przewozie zastaw, list przewozowy winien być sporządzony pod adresem nadawcy do stacji stycznej toru normalnego z wąskotorowym, a nie do stacji pierwotnego nadania przesyłki.

8) Wyładunek z wagonów wąskotorowych i zsypanie do wagonów normalnotorowych obowiązuje stację styczną toru normalnego za opłatą, przewidzianą w punk. 5 Wykazu opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy).

77. Cały ładunek każdego wagonu winien być adresowany do jednego odbiorcy i do jednej stacji przeznaczenia. Do jednego wagonu może być załadowany zsysem towar tylko jednego rodzaju, oprócz wymienionej wyżej mieszanki zbożowej pastewnej.

78. Nadawca obowiązany jest w liście przewozowym oznaczyć, iż przesyłka nadana jest zsysem.

79. Przewożne oblicza się według zasad taryfy dla przesyłek wagonowych. Co do przewozu zastaw do zasłonięcia drzwi wagonowych patrz punkt 29 Postanowień taryfowych.

80. Jeżeli kolej dokonywa wyładowania i workowania na żądanie uprawnionego do rozporządzenia przesyłką albo czynności te wypełnia po upływie terminu wyładowania, pobiera się koszty zakupu worków lub też, o ile kolej dostarczy na ten cel swoich worków, opłatę dzierżawną, która wynosi po 3 gr za sztukę i każdą dobę w pierwszych 10-ciu dniach, a po upływie tego terminu—po 5 gr za sztukę i każdą następną dobę.

Oprócz narosłego postojowego i należności za wyładowanie według Wykazu opłat dodatkowych, pobiera również kolej należności za zaworkowanie w wysokości 2 gr za każde zaczące 100 kg.

Należności za wyładowanie, zaworkowanie, jak również zwrot kosztów za zakupione worki, względnie opłata dzierżawna za worki, należą się kolei także w tym wypadku, jeżeli kolej wyładuje przesyłkę zsysem z powodu przeszkód w przewozie, powstałych nie z winy kolei, o ile zawiadomiony

o przeszkodzie nadawca nie dał zarządzenia w terminie określonym w art. 74 Przepisów przewozowych (część I Taryfy). Oprócz tego pobiera się narosłe postojowe i składowe.

Przesyłki zaworkowane przez odbiorcę mogą być złożone do magazynów kolejowych tylko na zasadzie oddzielnej umowy.

XIX. Towary, przewożone luzem.

81. Przewożne za towary przewożone luzem, t. j. bez opakowania, oblicza się według zasad taryfy dla przesyłek wagonowych (punk. 12, 13 i 14 nin. Postan. taryf.).

XX. Towary, przewożone w wagonach specjalnych.

82. Przewożne za towary, przewożone w wagonach-kotłach (cysternach), oblicza się:

a) Za gazy:

Za wagę rzeczywistą załadowanego towaru, najmniej jednak za 3.000 kg według odpowiedniej klasy taryfy.

b) Za ciecze (płyyny):

Za wagę rzeczywistą załadowanego towaru, najmniej jednak za 5.000 kg według odpowiedniej klasy taryfy.

Przy przewozie w wagonach o ładowności mniejszej niż 5.000 kg przewożne oblicza się za ładowność wagonu.

83. Za przesyłki, załadowane do innych wagonów specjalnych, jak wagony-chłodnie, wagony do przewozu piwa, mleka, owoców, mięsa, ryb i t. p., przewożne oblicza się według odnośnych klas taryfy za wagę rzeczywistą przesyłki, najmniej jednak za 5.000 kg. Przy przewozie w wagonach o ładowności mniejszej niż 5.000 kg przewożne oblicza się za ładowność wagonu.

XXI. Przewóz wagonów prywatnych właścicieli.

84. Wagony prywatnych właścicieli są to wagony przydzielone na podstawie osobnej umowy do taboru pewnej kolei i stanowiące własność firm prywatnych albo przez te firmy odnajęte do wyłącznego użytku na czas dłuższy od osoby trzeciej lub od kolei.

Wagony takie muszą być zaopatrzone w cechę kolei, do której taboru są włączone, w oznaczenie ich rodzaju, w numer, w firmę prywatnego właściciela i w nazwę stacji macierzystej.

85. Przewóz towarów w wagonach prywatnych właścicieli dokonywa się na tych samych zasadach, co i przewóz towarów w wagonach własnych kolei.

86. Kolej nie odpowiada za specjalne techniczne urządzenia wagonów prywatnych właścicieli, ani za brak lub uszkodzenie towaru, powstałe wskutek niedokładności w takim urządzeniu. Załadowania i wyładowania towarów z wagonów prywatnych właścicieli dokonywa nadawca, względnie odbiorca, ponosząc całkowitą odpowiedzialność za sposób dokonania tych czynności oraz za zachowanie niezbędnych warunków bezpieczeństwa.

87. Próżne wagony prywatnych właścicieli przewozi się za cedułami przewozowymi.

88. Prawo zarządzania wagonem prywatnym służy wyłącznie właścicielowi, wskazanemu na wagonie, za pomocą pisemnego zlecenia. Osoba trzecia, pragnąca nadać do przewozu wagon prywatny w stanie ładownym lub próżnym, obowiązana jest złożyć stacji nadania równocześnie z listem przewozowym pisemne zaświadczenie właściciela o zgodzie jego na dany przewóz. Przez czas trwania tego przewozu zawieszają się prawo właściciela zarządzania wagonem. Natomiast nadawca jest uprawniony do dawań zleceń dodatkowych (art. 73 Przepisów przewozowych, Część I Taryfy).

Zaświadczenie właściciela nie jest wymagane w tych wypadkach, kiedy odbiorca wagonu, wysłanego przez właściciela w stanie próżnym, nadaje go w stanie załadowanym na tej samej stacji, na którą przybył wagon próżny. Odbiorca przesyłki, która przybyła w wagonie prywatnego właściciela, może rozporządzać wagonem tylko pod warunkiem okazania wyżej wymienionego zaświadczenia.

89. Kolej jest uprawniona opróżnić wagony prywatne — w braku odmiennego zlecenia właściciela — zwracać automatycznie na stację macierzystą, sporządzając cedulę przewozową. Tak samo postępuje kolej w tych wypadkach, kiedy wagon prywatny próżny, przybyły pod ładunek, nie będzie w ciągu 8 dni załadowany — o ile w tym terminie nie nadejdzie odmiennie zlecenie właściciela. Nie dotyczy to jednak wagonów, stojących na bocznicach prywatnych.

90. Za przewóz próżnych wagonów prywatnych właścicieli i zaliczonych do taboru jednej z kolei polskich, opłaty się nie pobiera w obrocie pomiędzy stacją macierzystą, a stacją wyładunku lub ładunku. Za inne przewozy próżnych wagonów pobiera się opłatę po 3 gr od wagonu i kilometra.

U W A G A. Wagony próżne prywatnych właścicieli, załadowane zwrotnem opakowaniem lub przyborami ochronnymi od zimna lub ciepła, uważać należy pod względem opłaty za wagony próżne.

91. Za przetrzymanie wagonu prywatnego próżnego lub ładownego na torach stacyjnych pobiera się opłaty za zajęcie torów, wskazane w Wykazie opłat dodatkowych (część II niniejszej Taryfy).

92. Za szkodę, powstałą wskutek przekroczenia terminu dostawy wagonu próżnego, kolej nie odpowiada. W razie przekroczenia terminu dostawy przesyłek, przewożonych w wagonach prywatnych właścicieli, odpowiedzialność kolei nie zwiększa się z tytułu opóźnionego zwrotu wagonu.

Bieg terminu dostawy wstrzymuje się przez czas przerwy w przewozie, spowodowanej koniecznością naprawy albo rewizji wagonu.

W razie konieczności przeładowania wagonu specjalnego, kolej winna zwrócić się po niezbędne wskazówki do nadawcy. Jeżeli nadawca nie udzieli żadnych wskazówek, albo gdy zwłoka jest połączona z groźnymi następstwami, kolej ma prawo dokonać przeładowania na koszt i odpowiedzialność nadawcy.

93. Za uszkodzenie lub zaginięcie wagonu prywatnego oraz za zaginięcie części składowych wagonu, kolej odpowiada wyłącznie na podstawie warunków umowy o zaliczeniu wagonu do taboru danej kolei.

94. Terminy, przewidziane w art. 90 i 91 Przepisów przewozowych (część I Taryfy) nie mają zastosowania do wagonów prywatnych.

XXII. Pociągi nadzwyczajne.

95. Zamawianie pociągów nadzwyczajnych i określanie warunków przewozu w nich, następuje w drodze każdorazowej umowy z dyrekcjami lub odnośnymi zarządami kolejowymi. Przewoźne za towary, przewożone pociągiem zamówionym, oblicza się na podstawie taryf obowiązujących, nie mniej jednak niż za 50.000 kg.

XXIII. Opłaty miejscowe za przewozy w obrębie tej samej stacji taryfowej.

96. Za przewozy w obrębie tej samej stacji taryfowej kolej pobiera opłaty następujące:

A. Przewoźne stacyjne.

1) Opłatę niniejszą pobiera się w tych wypadkach, gdy kolej podejmuje się przewieźć towary, których załadowanie i wyładowanie następuje w obrębie jednej i tej samej stacji taryfowej. Odnośne opłaty wskazane są niżej w wykazie opłat miejscowych.

2) W razie kilkakrotnych zleceń osoby uprawnionej, opłatę tę pobiera się osobno za każdy przewóz.

3) Odprawa odbywa się na podstawie listu przewozowego, przyczem przewóz większej ilości przesyłek tego samego nadawcy, skierowanych do tego samego odbiorcy, może być dokonany za jednym listem przewozowym.

4) Oprócz niniejszej opłaty, pobiera się w odpowiednich wypadkach także opłatę za podstawienie wagonu lub opłatę bocznicową.

5) Przepisy taryfowe o terminach załadowania i wyładowania oraz obliczenia postojowego mają zastosowanie na zasadach ogólnych.

B. Opłata za przestawienie.

1) Jeżeli kolej podejmuje się przestawienia już podstawionych pod załadowanie, względnie wyładowanie, wagonów próżnych lub załadowanych albo też wagonów, które całkowicie lub częściowo wyładowano lub załadowano, z jednego miejsca na drugie w obrębie tej samej stacji taryfowej, pobiera się opłatę za przestawienie wówczas, jeżeli przestawienie to poprzedził lub po nim ma nastąpić przewóz na podstawie listu przewozowego. Opłata ta wskazana jest w wykazie opłat miejscowych.

2) Oprócz opłaty za przestawienie, pobiera się w odpowiednich wypadkach także opłatę bocznicową lub opłatę za podstawienie.

3) Termin załadowania i wyładowania nie ulega przerwie z powodu omawianego przestawienia.

C. Opłata za podstawienie.

1) Jeżeli kolej na żądanie odbiorcy podstawia wagony do wyładowania na inny tor, niż ten, który przez kolej został przeznaczony do tego celu, albo na specjalne miejsce tego stale wyznaczonego toru wyładunkowego, albo do placów składowych, magazynów lub tym podobnych urządzeń, lub też na odwrót kolej odwozi ze wspomnianych wyżej punktów wagony załadowane, pobiera się za taki przewóz opłatę, wskazaną niżej w wykazie opłat miejscowych, o ile w umowach nie są przewidziane inne opłaty. Najemcy placów składowych od kolei uiszczają powyższą opłatę za podstawienie w wysokości połowicznej.

2) Oprócz opłaty za podstawienie, pobiera się w odpowiednich wypadkach także opłaty, wskazane pod A, B, i E.

D. Opłata za przewóz powrotny.

Jeżeli wagony, podstawione pod naładunek na punkty omówione pod C, albo na bocznicę, z powodu niezaladowania muszą być zwrócone w stanie próżnym, pobiera się, oprócz postojowego i niezależnie od utraty kaucji za zamówienie wagonu, opłatę, wskazaną niżej w wykazie opłat miejscowych, o ile w umowach nie są przewidziane inne opłaty.

E. Opłaty bocznicowe.

1) Opłaty za podstawienie wagonów na bocznicę kolei wąskotorowych i punkty przeładunkowe kolei normalnotorowych do załadowania lub wyładowania pobiera się stosownie do zawartych umów z osobami korzystającymi z tych bocznic i z zarządami kolei normalnotorowych.

2) Oprócz opłaty bocznicowej, pobiera się w odpowiednich wypadkach także przewoźne stacyjne, opłatę za przestawienie, za podstawienie i za przewóz powrotny, o ile umowy bocznicowe nie zawierają odmiennych postanowień.

I. WYKAZ OPŁAT MIEJSCOWYCH.

O P Ł A T A	G r o s z y z a w a g o n			
	A. Wszystkie towary z wyjątkiem towarów wymienionych w rubr. B.		B. Węgiel wszelki, brykiety, miął, szlam, żużel (lesz) i popiół, węglowe, koks i miął koksowy, torf, brykiety, proszek i ściółka torfowe	
	do 5 t ładowności	ponad 5 t ładowności	do 5 t ładowności	ponad 5 t ładowności
A. Przewoźne stacyjne	500	600	350	500
B. Opłata za przestawienie	200	250	150	200
C. Opłata za podstawienie	100	100	100	100
D. Opłata za przewóz powrotny	200	200	200	200

II. WYKAZ OPŁAT MIEJSCOWYCH.

Za przewóz przesyłek pomiędzy stacjami Chmielnik i Chmielnik Miasto:

1) od wagonu	200 gr.
2) przy przesyłkach drobnych, za każde 100 kg	50 gr.

XXIV. Przewóz linjami kolejowymi, stosującymi warunki specjalne.

97. Na niżej wymienionych linjach kolei wąskotorowych opłaty przewozowe, podane w części IV niniejszej taryfy, pobiera się z podwyższeniem:

o 10⁰/o:

- I. W obrębie Dyrekcji kolejowej radomskiej:
  - na linii Miechów—Działoszyce, z wyjątkiem odcinka Miechów wąski—Miechów Miasto;
  - na linjach kolei wąskotorowych pińczowskich: Hajdaszek—Kocmyrzów wąsk. z odgałęzieniem Cudzynowice—Działoszyce.
- II. W obrębie Dyrekcji kolejowej wileńskiej:
  - na linii Janów koło Pińska wąsk.—Kamień Koszyrski wąsk.

o 20⁰/o:

- I. W obrębie Dyrekcji kolejowej gdańskiej:
  - na linjach kolei wąskotorowych bydgoskich.

o 25⁰/o:

- I. W obrębie Dyrekcji kolejowej radomskiej:
  - na linii Nałęczów—Opole z odgałęzieniem Karczmiska—Rybaki.

o 50⁰/o:

- I. W obrębie Dyrekcji kolejowej warszawskiej:
  - na linii Sochaczew—Wyszogród—Piaski.

98. Przy przewozach wapna defekacyjnego w składzie całych pociągów linjami kolei wąskotorowej Nałęczów—Opole, przewoźne, w okresie czasu od 1 stycznia do 1 maja, oblicza się bez podwyższenia, wymienionego w punkcie 97 niniejszych Postanowień taryfowych.

Przy przesyłkach wagonowych kamienia surowego, łupanego, kruszonego, nieobrobionego, oraz tłuczni, przewożonych koleją wąskotorową Nałęczów—Opole i przeznaczonych do budowy drogi bitej od stacji kolejowej Nałęczów do Nałęczowa, za świadectwami Wydziału powiatowego sejmiku puławskiego, przewoźne oblicza się bez podwyższenia, wymienionego w punk. 97 niniejszych Postanowień taryfowych.

99. Na kolei wąskotorowej Zwierzyniec—Biłgoraj przewoźne za przesyłki zwyczajne oblicza się:

- 1) przy przesyłkach drobnych — według klasy II przesyłek wagonowych;
- 2) przy przesyłkach wagonowych wszystkich towarów, oprócz kamienia surowego, łupanego, kruszonego, nieobrobionego — ze zniżką 25⁰/o;
- 3) przy przesyłkach kamienia surowego, łupanego, kruszonego, nieobrobionego — ze zniżką 50⁰/o.

C. WYKAZ OPŁAT DODATKOWYCH.**1. Ceny druków urzędowych i opłaty za ich stemplowanie lub wypełnianie.**

(Art. 55, 56, 62, 65 i 73 „Przep. przewoz.”).

	Groszy*
a) Za formularze listów przewozowych:	
1) za listy przewozowe wewnętrzne, za sztukę wraz z wtórnikiem	6
2) za listy przewozowe międzynarodowe, za sztukę wraz z wtórnikiem	10
U W A G A. Każdy list przewozowy oraz arkusze dodatkowe do listu przewozowego, podlegają opłacie stemplowej w wysokości, ustalonej przez Ministerstwo Skarbu.	
b) Za formularze na zlecenia dodatkowe, oświadczenia nadawcy i tym podobne druki, za sztukę	5
c) Za ostemplowanie kontrolne formularzy listów przewozowych i wtórników, drukowanych do własnego użytku przez organizacje lub firmy postronne — od każdych 100 listów wraz z wtórnikami	100
d) Za wypełnienie, na żądanie nadawcy, listu przewozowego oraz jego wtórnika — od sztuki	5

2. Opłaty za ważenie (wagowe).

(Art. 56, 58 i 77 „Przep. przewoz.”).

Za ważenie na wadze:

a) magazynowej — za każde 100 kg lub ich część	6
b) wozowej (pomostowej) — od wozu	50
c) wagonowej — od wagonu ładownego lub próżnego, mieszczącego się na wadze wagonowej	200
d) wagonowej — od wagonu, wymagającego dwukrotnego ważenia	300
e) wagonowej — od wagonów, załadowanych przedmiotami długimi, nie mieszczącymi się na jednym wagonie, opłatę za ważenie pobiera się za każdy wagon osobno po	150

3. Opłaty za liczenie sztuk.

(Art. 56, 58 i 77 „Przep. przewoz.”).

Za ustalenie lub sprawdzenie, na żądanie nadawcy lub odbiorcy, ilości sztuk —	
za każde rozpoczęte 10 sztuk	10
najmniej od wagonu	100

4. Opłaty za zaopatrzenie przesyłki w napis stacji przeznaczenia, cechę lub numer.

(Art. 62 „Przep. przewoz.”).

Za zaopatrzenie przesyłki (w zastępstwie nadawcy) w napis stacji przeznaczenia, cechę lub numer, pobiera się od każdej sztuki przesyłki	10
---	----

5. Opłaty za czynności ładunkowe.

(Art. 59 i 76 „Przep. przewoz.” i dz. II i IV „Postan. tariff.”).

a) Za załadowanie, wyładowanie lub przeładowanie przesyłek, oraz za dokonanie tychże czynności przez kolej w przypadkach, kiedy one obowiązują nadawcę lub odbiorcę, kolej pobiera za każde rozpoczęte 100 kg:	
za załadowanie	5
za wyładowanie	4
za przeładowanie w drodze lub przy przejściu z kolei lub na kolej o innej szerokości toru nie mniej jednak, niż zwrot kosztów rzeczywistych.	9
b) Za wypożyczone przez kolej, na życzenie nadawcy, względnie odbiorcy, przyrządy, służące do załadowania, wyładowania lub zabezpieczenia przesyłki, pobiera się:	
1) za zastawy do drzwi wagonowych, za koryta do przeładowania zboża zsysem, za kłonicie żelazne, wsporniki widelkowe lub pomosty przenośne, za zapory i zagrody przy przewozie zwierząt żywych — od sztuki	150
2) za deski, belki, łańcuchy i t. p. — od sztuki	50

- c) Za dokonane przez kolej, na życzenie nadawcy, względnie odbiorcy, wyładowanie przesyłki z wozów (podwód), lub załadowanie jej na wozy (podwozy) pobiera się opłaty, wskazane w ust. a).

6. Opłaty za przechowanie przesyłek (składowe i placowe).

(Art. 63, 64, 65, 73, 80 i 81 „Przep. przewoz.” i dz. II „Postan. tariff.”).

a) Za przechowanie przesyłek na rampach, placach składowych i t. p. — za każde rozpoczęte 100 kg i każdą rozpoczętą dobę po upływie terminu wolnego od składowego	3
b) Za przechowanie przesyłek w składach krytych zamykanych:	
1) za pierwsze rozpoczęte 24 godziny i 100 kg	5
2) za drugie „ 24 „ i 100 „	7
3) za trzecie i każde następne 24 „ i 100 „	10
c) Za przetrzymanie zwierząt żywych — stosownie do punktu 15 niniejszego Wykazu opłat dodatkowych.	

UWAGA. Przy zabieraniu przesyłek częściami opłatę za przechowanie pobiera się za całkowitą wagę przesyłki i za cały czas jej przechowania, a w wypadkach, kiedy przesyłka składa się z kilku wagonów, opłatę tę pobiera się za każdy wagon osobno. Nie dotyczy to jednak przesyłek, przybywających z zagranicy, a przechowywanych w składach kolejowo-celnych.

Termin wolny od składowego i placowego stanowi dla przesyłek załadowywanych i wyładowywanych przez kolej—24 godziny, które na stacji nadania liczy się od chwili rozpoczęcia przyjmowania przesyłki, a na stacji przeznaczenia—od chwili zawiadomienia odbiorcy o przybyciu przesyłki. Przy przesyłkach zaś załadowywanych i wyładowywanych przez nadawcę, względnie odbiorcę, i złożonych przez nich na rampach, placach lub w krytych składach stacyjnych, składowe lub placowe pobiera się od chwili złożenia przesyłki na skład, bez terminu wolnego od składowego.

Od opłaty składowego są zwolnione:

a) przesyłki kolejowo-celne, skonfiskowane na rzecz Skarbu Państwa, włączając w to spadłe z licytacji i zakwalifikowane do zniszczenia oraz wszelkiego rodzaju towary, składane do magazynów kolejowo-celnych bezpośrednio przez urzędy celne, tam gdzie te urzędy nie posiadają własnych pomieszczeń składowych; w wypadkach tych bezpłatne przechowywanie odbywa się na ryzyko i odpowiedzialność odnośnych urzędów celnych;

b) przesyłki kolejowe, zatrzymane na granicy, w drodze lub na miejscu przeznaczenia przez organa celne lub kontroli skarbowej, w celu sprawdzenia prawidłowości dokonanej odprawy celnej, względnie celem sprawdzenia autentyczności przedstawionych dowodów wywozowych, przez czas nie przewyższający dni pięciu, chyba że wyniki sprawdzenia dadzą podstawę do obciążenia przesyłki kosztami jej zatrzymania.

7. Opłaty za przetrzymanie wagonu (postojowe) i zajęcie torów.

(Art. 46, 59, 63, 65, 73, 74, 80 i 81 „Przep. przewoz.” i dz. II „Postan. tariff.”).

A) Postojowe.

I. Termin wolny od postojowego dla przesyłek, załadowywanych przez nadawcę lub wyładowywanych przez odbiorcę, stanowi:

a) dla przesyłek zwierząt żywych	2 godziny służbowe,
b) dla wszystkich pozostałych przesyłek w wagonach:	
o ładowności poniżej 10.000 kg	4 godziny służbowe,
o ładowności 10.000 i więcej kg	8 godzin służbowych,
- licząc od chwili podstawienia wagonu do naładowania, względnie od chwili zawiadomienia odbiorcy o przybyciu przesyłki (Art. 63 i 80 Przep. przewoz.).

II. Opłaty za przetrzymanie wagonów, w tej liczbie i specjalnych, o ładowności poniżej 10.000 kg pobiera się:

a) za każdą rozpoczętą godzinę pierwszej doby po upływie terminu wolnego od postojowego i jeden wagon	25
b) za rozpoczętą drugą dobę i jeden wagon	600
c) za rozpoczętą trzecią i każdą następną dobę i jeden wagon	900

Za przetrzymanie wagonów o ładowności 10.000 kg i więcej pobiera się powyższe opłaty w wysokości podwójnej.

U W A G A. Odnośne terminy załadowania i wyładowania przesyłek oraz wysokość postojowego stosować należy także do wagonów (oprócz wagonów prywatnych właścicieli), przetrzymanych na bocznicach (torach prywatnych), o ile odnośne umowy bocznicowe innych terminów nie przewidują.

B) Zajęcie torów.

Za wagony prywatnych właścicieli (cysterny, chłodnie, wagony piwne, mięsne i t. p.), próżne lub ładowne, zajmujące tory stacyjne, pobiera się opłatę za każdą rozpoczętą dobę i jeden wagon w wysokości:

a) za przetrzymanie wagonów na stacji macierzystej ponad 5 dób	20
b) za przetrzymanie wagonów na stacjach, oprócz macierzystej, ponad 1 dobę	30
c) za przetrzymanie wagonów zagranicznych ponad 3 doby	60

8. Opłaty za wynajem opon.

(Art. 65 i 66 „Przep. przewoz.” i dz. III i IV „Postan. taryf.”).

a) Za wynajem opon bez względu na ilość ich użytą do okrycia jednego wagonu pobiera się od każdego wagonu	300
b) w komunikacji bezpośredniej pomiędzy kolejami o różnej szerokości torów, opłatę powyższą oblicza się za każdą kolej oddzielnie i w wysokości obowiązującej na tych kolejach;	
c) opłaty za wynajem opon należy uiszczać nawet wówczas, gdy nadawca nie żądał dostarczenia opon, a jednak w myśl Przepisów przewozowych lub celnych, kolej była zmuszona do nakrycia towarów;	
d) jeżeli nadawca nie użyje zamówionych opon, lub jeżeli odbiorca zwróci je dopiero po upływie terminu, przepisanego do naładowania lub wyładowania przesyłki, pobiera się za każdą oponę i za każdy dzień przetrzymania	100

9. Opłaty za dodatkowe zlecenia nadawcy.

(Art. 73, 74 i 81 „Przep. przewoz.”).

a) Za wykonanie zleceń dodatkowych nadawcy pobiera się, oprócz należnego przewoźnego, opłat dodatkowych oraz zwrotu kosztów własnych kolej, od każdego zlecenia	60
U W A G A. Za zlecenie zatrzymania przesyłki w drodze lub skierowania jej na inną stację niż stacja pierwotna, nowa stacja przeznaczenia pobiera ponadto za każde 100 kg	6
b) Za przesyłanie zleceń nadawcy drogą pocztową lub telegraficzną, jak również za powiadomienie go o zaszytych przeszkodach w przewozie lub wydaniu przesyłki, pobiera się opłatę według taryfy pocztowej, względnie telegraficznej.	

10. Opłaty za zaliczenia oraz za wydatki w gotowiznie.

(Art. 68 i 72 „Przep. przewoz.”).

a) Od sumy zaliczenia, obciążającego przesyłkę, kolej pobiera jako prowizję 1% najmniej jednak od listu przewozowego	50
U W A G A. Zmniejszenie lub unieważnienie zaliczenia, dokonane po zawarciu umowy o przewóz w drodze zlecenia dodatkowego, nie zmienia wysokości pobieranej przez kolej prowizji.	
b) Od sumy wydatków, opłaconych przez kolej w gotowiznie (z wyjątkami przewidzianymi w art. 68 Przepisów przewozowych) — 2%, najmniej jednak od listu przewozowego.	50
c) Za powiadomienie nadawcy o pobraniu zaliczenia, kolej otrzymuje zwrot kosztów powiadomienia.	

11. Opłaty za zawiadomienie odbiorcy o przybyciu przesyłki lub nadawcy o jej odebraniu.

(Art. 76 i 79 „Przep. przewoz.”).

a) Za zawiadomienie odbiorcy kolej pobiera zwrot kosztów własnych, poczynionych na wysłanie zawiadomienia pocztą, telegrafem lub przez posłańca. Za zawiadomienie telefoniczne pobiera się od przesyłki	20

	Groszy
b) Za zawiadomienie nadawcy, na życzenie jego, o odbiorze przesyłki na stacji przeznaczenia, pobiera się, oprócz zwrotu kosztów powiadomienia, od przesyłki	30

12. Opłaty za skutecznienie sprzedaży przesyłek nieodebranych.

(Art. 81 „Przep. przewoz.”).

Od sumy sprzedażnej pobiera się 10%, najmniej od przesyłki	100
Opłata za skutecznienie sprzedaży przesyłek nie może jednak przekraczać od jednej przesyłki sumy	2000

13. Opłaty za dokonanie formalności celnych.

(Art. 65 „Przep. przewoz.”).

Szczegółowe wykazy opłat za czynności celne podane są w „Taksie komisowego, pobieranego przez agencje celne P. K. P. za załatwianie formalności celnych” oraz w „Taksie opłat za roboty fizyczne” (ogłoszonych w Dzienniku Ustaw R. P. z r. 1927 № 78, poz. 685 i 686).

14. Opłaty za dezynfekcje i oczyszczanie wagonów.

(Art. 50 i 80 „Przep. przewoz.”).

a) Za dezynfekcję wagonu pobiera się	250
b) za oczyszczenie wagonu przez kolej z pozostałości wyładowanego towaru	50
c) za oczyszczenie wagonu z nawozu po przewozie zwierząt żywych	50
d) za wymycie wagonu	100
e) za nałożenie do wagonu jego części składowych	50

lecz nie mniej niż zwrot kosztów rzeczywistych za dokonanie powyższych czynności.

W komunikacji bezpośredniej pomiędzy kolejami o rozmaitej szerokości torów, opłaty za czynności powyższe pobiera się za każdą kolej oddzielnie.

15. Opłaty za przetrzymanie zwierząt na stacji.

(Art. 52 „Przep. przewoz.”).

a) Za przetrzymanie na terenach stacyjnych zwierząt, niezaladowanych do klatek i niezabranych przez odbiorcę, pobiera się za każdą rozpoczętą godzinę po upływie terminu odbioru:	
1) za konie, muły, osły oraz za bydło rogате duże — od sztuki	8
2) za bydło drobne, trzodę chlewną i psy — od sztuki	4
3) za ptactwo — od sztuki	1
b) Za przetrzymanie niewyładowanych zwierząt w wagonach pobiera się opłaty, przewidziane w p. 7 niniejszego Wykazu opłat dodatkowych.	
c) Za przechowanie na terenach stacyjnych zwierząt, niezabranych przez odbiorcę, a zaladowanych do klatek, pobiera się opłaty, przewidziane w p. 6 niniejszego Wykazu opłat dodatkowych.	

16. Opłaty za korzystanie z urządzeń do pojenia zwierząt.

(Art. 50 „Przep. przewoz.”).

a) Za korzystanie z urządzeń do pojenia zwierząt lub za dostarczenie wody do pojenia pobiera się:	
1) od koni, mułów, osłów i bydła rogatego dużego oraz zwierząt dzikich — od sztuki	2
2) od innych zwierząt za wagon	20
b) w razie dokonywania pojenia przez pracowników, dostarczonych przez kolej, pobiera się ponadto zwrot kosztów robocizny.	

Część III.

NOMENKLATURA I KLASYFIKACJA TOWARÓW.

Do klasy I-ej należą wszelkie zwyczajne przesyłki drobne.

Do klasy II-ej należą wszelkie zwyczajne przesyłki wagonowe towarów, niewymienionych w niniejszej Nomenklaturze ani też w Postanowieniach taryfowych (część II nin. taryfy).

NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych
A.		C.	
Akzol (rozczyn do przesykania podkładów)	III	Cegły betonowe, cementowe, ogniotrwałe, okrzemkowe, szamotowe, szlakowe, żelazo-betonowe i żuźlowe:	
Alabaster nie w wyrobach	V	1) w opakowaniu	III
Ałuny: amonowy, chromowy, naturalny krystaliczny, potasowy i sodowy	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
Amonjak	III	Cegły dinasowe	IV
Antichlor (tiosiarczan sodowy)	III	Cegły gliniane i piaszkowe, niepolewane:	
Antracyt.	IV	1) w opakowaniu	IV
Arki stalowe i żelazne	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	VI
Asfalt wszelki nie w wyrobach	IV	Cegły gliniane i piaszkowe, polewane:	
Azbest surowy, mielony i we włóknach oraz resztki wyrobów azbestowych w okrucach, odłamach i t. p.	IV	1) w opakowaniu	III
Azotniak chorzowski *)	V	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
B.		Cegły wapienne:	
Balony lotnicze, rozebrane	III	1) w opakowaniu	IV
Bambus	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	V
Baraki składane, rozebrane	IV	Cegły wapienno-piaszkowe:	
Beczki stalowe i żelazne, próżne	III	1) w opakowaniu	IV
Belki stalowe i żelazne, nitowane i nienitowane	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	VI
Beton nie w wyrobach	IV	Celuloza (drzewnik)	IV
Bibuła w arkuszach i rolach bez opakowania lub owinięta w papier, rogoże, albo ujęta w deszczułki i ściągnięta sznurem, drutem lub obręczami	III	Cement nie w wyrobach	IV
Bicarbonat — patrz „Dwuwęglan sodu”	—	Chleb	III
Biel cynkowa—patrz „Tlenek cynku”	—	Chloran potasu	III
Bisulfat — patrz „Odpadki z fabrykacji kwasu solnego”	—	Chlorek cynku, magnezu, wapna lub wapnia	III
Błacha stalowa i żelazna oraz blacha pokryta cyną, cynkiem lub ołowiem	III	Choinki ścięte	IV
Bloki kamienne	V	Chróst	VI
Braha	V	D.	
Brykiety torfowe	VI	Dachówki azbestowo-cementowe:	
Brykiety węglowe	IV	1) w opakowaniu	III
Brykiety z trocin	IV	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
Brzezka	IV	Dachówki gliniane i piaszkowe, niepolewane:	
Buraki cukrowe i pastewne	V	1) w opakowaniu	IV
Butelki i butle (balony, gąsiory) szklane, próżne, w koszach lub bez koszy	IV	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	V

*) Do każdej przesyłki wagonowej azotniaku chorzowskiego mogą być dołączone przez nadawcę dwa specjalne ubrania i dwoje okularów ochronnych, jako przedmioty niezbędne przy wyładowywaniu przesyłki, za które pobiera się opłatę przewozową według tej samej taryfy, co i za azotniak.

NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych
Dachówki gliniane i piaskowe, polewane:		Drzewo użytkowe cienkie (o średnicy w końcu grubszym do 14 cm) nieobrobione z drzew pochodzenia europejskiego: w korze lub bez kory, w okrągłakach, szczapach, żerdziach, dragach i tykach (dłuższe nad 1,5 m).	V
1) w opakowaniu	III	Drzewo użytkowe grube (o średnicy w końcu grubszym powyżej 14 cm) nieobrobione, z drzew pochodzenia europejskiego: w korze lub bez kory, w kłodach, dłużycach, okrągłakach, kłocach oraz w szczapach (dłuższych nad 1,5 m).	V
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	Dwusiarczan potasu	III
Dachówki wapienne:		Dwusiarczan sodu—patrz „Odpadki z fabrykacji kwasu solnego”	—
1) w opakowaniu	IV	Dwuściarczek sodu	III
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	V	Dwuwęglan sodu (bikarbonat, kwaśny węglan sodowy)	III
Deski fornierowe sklejane (dychty) lub niesklejane z drzew pochodzenia europejskiego.	IV	Dziegieć	III
Deski klawiaturowe i rezonansowe	III	Dźwigary mostowe stalowe i żelazne	III
Dolomit palony	V		
Domy składane, rozebrane	IV	E.	
Drabiny na kołach	IV	Elektrody węglowe	III
Dreny betonowe, cementowe i żelazo-betonowe:			
1) w opakowaniu	III	F.	
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	Farby ziemne—patrz „Gliny farbiarskie”	—
Dreny (sączki) gliniane i piaskowe, niepolewane:		Faszyna	VI
1) w opakowaniu	IV	Fosforyty	VI
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	V	Furgony rozebrane	III
Drezyny	III	Furgony teatrów, panoram, karuzeli i cyrków wędrownych, próżne.	IV
Drożdże wszelkie suche i płynne.	III	Fusy olejne	V
Drób bity	III		
Drób i ptactwo domowe żywe w skrzyniach, klatkach, kojcach, koszach i t. p.	III	G.	
Drut wszelki, oprócz izolowanego oraz galwanicznie pokrytego miedzią lub niklem	III	Gałęzie	VI
Drzewka owocowe i leśne	IV	Garbowiny (wylugowana kora drzewna i odpadki innych środków garbarskich).	IV
Drzewo celulozowe, papierówka (okrągłaki świerkowe, jodłowe i osikowe, okorowane, nie dłuższe nad 2,5 m)	VI	Gazy wszelkie, w tem zgęszczone i skroplone, oraz gaz ziemny	III
Drzewo garbarskie	III	Glejta ołowiana	III
Drzewo heblowane i fugowane	IV	Gips modelarski	IV
Drzewo kopalniane (kopalniaki): stemple górnicze, fele, okorki i kapy (okrągłaki okorowane, o średnicy w końcu cieńszym do 20 cm)	VI	Gips surowy (kamień gipsowy), w tej liczbie gips surowy mielony	VI
Drzewo opałowe w okrągłakach, oprócz okrągłaków dębowych nie dłuższe nad 1,5 m o średnicy w końcu grubszym do 14 cm) oraz drzewo opałowe wszelkich gatunków drzew w szczapach (nie dłuższych nad 1,5 m)	VI	Gips palony	V
Drzewo łupane: klepki i dna beczkowe, gonty i dranice, obręcze, deszczułki żaluzjowe	IV	Glina ogniotrwała palona lub mielona	V
Drzewo obrobione z drzew pochodzenia europejskiego: piłowane (tarte), ciosane, strugane i t. p. jak: bale, belki, brusy, deski, dyle, kantówki, krawędziaki,łaty, murlaty, plansony, timbry i t. p.	V	Glina porcelanowa i fajansowa biała	IV
Drzewo osikowe do wyrobu zapatek.	VI	Glina surowa zwyczajna i ogniotrwała	VI
		Gliny farbiarskie surowe, palone i mielone (farby ziemne), niezaprawione olejem	IV
		Gnoj	VI
		Grafit	IV
		Gudron	IV
		H.	
		Hematyt	IV
		Hubka drzewna	VI

NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych
I.			
Igliwie	VI	Kiesony stalowe i żelazne	III
Izolatory fajansowe, porcelanowe i szklane:		Kiszki zwierzęce wszelkie	III
1) w opakowaniu	III	Klinkier:	
2) bez opakowania lub związane w paczki albo luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	1) w opakowaniu	III
J.			
Jarzyny, warzywa i włośzczyzna, świeże, suszone, solone i marynowane, w beczkach, workach, skrzyniach i garnkach, jak: fasola zielona i groch zielony w strączkach, kapusta, marchew ogrodowa, buraki ćwikłowe, ogórki, pomidory, cebula, pietruszka, sałata, szparagi, kalafjory, kalarepa, dynie, szpinak, szczaw i t. p.	III	2) bez opakowania lub luźno przekładany słomą, sianem i t. p.	V
K.			
Kadzie stalowe i żelazne, próżne	III	Kokile hutnicze	III
Kafle fajansowe i majolikowe bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	III	Koks wszelki, oprócz miálu koksowego	IV
Kafle gliniane wszelkie:		Kompost	VI
1) w opakowaniu	III	Konopie międlone nieczesane	III
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	Konopie niemiędlone (słoma konopna)	IV
Kainit — patrz „Sól potasowa”	III	Konstrukcje budowlane ciężkie stalowe i żelazne	III
Kaloszki gumowe stare podarte, przeznaczone do przetopienia	III	Koperwas żelazny (siarczan żelaza), miedziany i cynkowy	III
Kał ropny	III	Kopyta zwierząt domowych	IV
Kamienie i minerały wszelkie, oprócz osobno wymienionych:		Kora drzewa korkowego	III
1) surowe, łupane, kruszone, nieobrobione	VI	Kora dębowa, świerkowa, wierzbową oraz inne kory, służące do garbowania	IV
2) zgruba obrobione — ciosane i pilowane, jak: płyty, bloki i kostki	V	Kora drzewna, oprócz kory drzewa korkowego i kory służącej do garbowania	VI
3) obrobione, szlifowane i polerowane oraz minerały mielone i szlamowane, jak również kamienie młyńskie zwykle i sztuczne	IV	Korzenie cykorji surowe i suszone	IV
Kamień budowlany sztuczny	IV	Korzenie ryżowe	III
Kamień dinasowy	IV	Kostki brukowe drewniane, w tej liczbie nasycane przetworami chemicznymi	V
Kamień winny (winian potasu lub wapnia)	III	Kostki brukowe kamienne	V
Kaolina w opakowaniu	III	Kości palone (węgiel kostny, spodjum) i odtłuszczone, całe i mielone	IV
Kaolina bez opakowania	IV	Kości surowe	V
Karawany ze zwłokami	III	Kotły parowe, stalowe i żelazne	III
Karawany próżne	IV	Kreda nie w wyrobach, oprócz szlamowanej	V
Karbid — patrz „Węgiel wapnia”	—	Kreda szlamowana	IV
Karbolineum — patrz „Produkty destylacji smoły”	—	Kreozot — patrz „Produkty destylacji smoły”	—
Karpina (pniaki i korzenie)	VI	Krew świeża i suszona	IV
Kasze wszelkie, oprócz kasz w specjalnym opakowaniu	III	Krochmal mokry (zielony)	III
Kasztany dzikie	IV	Krzewy jagodowe	IV
Kielki słodowe	III	Ksylolit	IV
L.			
		Kukurydza	IV
		Kwas azotowy (saletrowy)	III
		Kwas karbolowy czarny, kwas solny, i kwas węglowy zgęszczony i skroplony	IV
		Kwas siarkawy	IV
		Kwas siarkowy (siarczany) oraz kwas siarkowy odpadkowy	V
		L.	
		Len międlony nieczesany	III
		Len niemiędlony (słoma lniana)	IV
		Lepnik	IV
		Liście drzewne	VI
		Lód	VI
		Ł.	
		Łodzie, statki i przyrządy pływacze, rozebrane	III
		Łojek (talk albo słońniec)	IV
		Łózka żelazne pospolite	III

NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagowych
Łub	VI	Obrzynki i skrawki tkanin nowych (o szerokości do 4 cm)	III
Ług mydlany	V	Obrzynki skór do 4 cm szerokości, niezdadne do bezpośredniego użytku.	III
Ług wszeiki, oprócz mydlanego	IV	Ocet wszelki w beczkach	III
Łupek dachowy	IV	Odpadki (obrzynki) buraczane	V
Łupek palony	V	Odpadki gorzelnicze	V
Łyko	VI	Odpadki i oddzierki skórzane oraz wióry rogowe i kościane	V
M.		Odpadki z fabrykacji krochmalu	V
Magnezja	III	Odpadki z fabrykacji kwasu solnego (dwusiarczan sodu, bisulfat) i superfosfatu (fluorek sodu i krzem-fluorek)	IV
Magnezyt palony	V	Odpadki z oczyszczania bawełny	III
Makuchy — patrz „Wytłoczony z nasion oleistych”	—	Odpadki z przędzalni (wyczeski wełniane i bawełniane, końce przędzy, nici darte, zmiotki)	III
Marchew pastewna	IV	Odpadki z rafinerii naftowych, nie nadające się do użytku jako smary	IV
Margiel	VI	Odpadki z wytopienia rud	VI
Masa do czyszczenia gazu	IV	Oleje mineralne wszelkie o ciężarze gatunkowym powyżej 0,835 do 0,895 przy 15° C.	III
Masa drzewna i słomiana	IV	Oleje surowe ze smoly węglowej, ciężkie i lekkie; olej antracenowy, kreozotowy albo terrowy, oleje impregnacyjne, do ogrzewania, do napędu motorów oraz oleje płuczkowe	IV
Masa izolacyjna okrzemkowa	IV	Omnibusy rozebrane	III
Masa kamienna i szamotowa	V	Orzechy kamienne	III
Masa korkowa	III	Orzeszki bukowe	IV
Masa porcelanowa	IV	Osad z substancji roślinnych oleistych.	V
Mazut	IV	Ospa zbożowa	III
Mąka kostna	IV	Otręby z nasion oleistych i pastewnych oraz otręby ryżowe	III
Mąka rogowa (rogi mielone)	IV	Otręby zbożowe wszelkie.	IV
Mąka zbożowa, kukurydzowa, ziemniaczana i ryżowa	III	P.	
Mebles drewniane gięte	III	Pak twardy i miękki	IV
Mech	VI	Pakuły	IV
Melasa	IV	Pancerze okrętowe stalowe i żelazne	III
Miał węglowy i koksowy	V	Papier stary, w tej liczbie gazety stare, makulatura, skrawki i obrzynki papierowe i tekturowe oraz odpadki z piarni	IV
Mieszanki pastewne melasowane wszelkie	IV	Papier w arkuszach i rolach oraz papier pakowy, bez opakowania lub owinięte w papier, rogozę albo ujęte w deszczulki i ściągnięte sznurem, drutem lub obręczami	III
Mięso: świeże, mrożone, solone, suszone i marynowane, oprócz konserw mięsnych w puszkach hermetycznych, w tej liczbie nóżki cielęce i wieprzowe, ozory, mózdzki, wątróbki, cynadry, płuca, flaki i t. p. oraz trzewia zwierzęce, kiszki, żołądki, serca, pecherze, ścięgna i t. p., świeże, oraz bekony	III	Parowozy — patrz „Tabor kolejowy”	—
Miotły	IV	Paski drzewne do form hutniczych	V
Motocykle rozebrane	III	Patoka buraczna	III
N.		Paździerz lniane i konopne	IV
Naczynia fajansowe i majolikowe bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	III	Pecherze wszelkie	III
Naczynia gliniane i kamionkowe:	—	Piasek, oprócz kwarcowego płukanego	VI
1) w opakowaniu	III	Piasek kwarcowy płukany	IV
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	Piwo w beczkach i butelkach	III
Naftalin — patrz „Produkty destylacji smoły”	—		
Narzędzia ogrodnicze, rolnicze i rzemieślnicze drewniane	III		
Nasiona wszelkie	III		
O.			
Obierzyny ziemniaczane	V		
Obrzynki gumowe do 4 cm szerokości, przeznaczone do przetopienia	III		

NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych
Plewy zbożowe i z oczyszczania nasion buraczných	IV	Ptaki dzikie żywe w klatkach	III
Płatki ziemniaczne	III	Pudrety	VI
Płyty asfaltowe	III		
Płyty betonowe, cementowe i żelazo-betonowe:		R.	
1) w opakowaniu	III	Raki, oprócz raków w konserwach	III
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	Ramy okienne drewniane wszelkie	III
Płyty fajansowe i majolikowe bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	III	Rogi mielone—patrz „Mąka rogowa”	—
Płyty gliniane i kamionkowe wszelkie:		Rogi zwierząt domowych	IV
1) w opakowaniu	III	Ropa naftowa (olej skalny, nafta surowa), ropa odbenzynowana	III
2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV	Ropał	III
Płyty kamienne	VI	Rośliny garbarskie	III
Płyty torfowe izolacyjne	IV	Rośliny strączkowe, jak: bób, fasola, groch, soczewica i t. p.	III
Podkłady kolejowe drewniane oraz sleepry, w tej liczbie nasycane przetworami chemicznymi	V	Rowery rozebrane	III
Podsufitki (plecionka drucziana ze wstawkami z gliny palonej)	IV	Różgi do mioteł	VI
Polewa garncarska	III	Rudy, oprócz rud złota, srebra, platyny, cynku, ołowiu, miedzi, siarki i żelaza	III
Pomeks	IV	Rudy żelaza, cynku, miedzi, ołowiu i siarki Rumowisko budowlane (gruz)	VI
Pomosty wagowe kolejowe	III	Rury asfaltowe	III
Popiół drzewny	IV	Rury betonowe, cementowe i żelazo-betonowe:	
Popiół metalowy	VI	1) w opakowaniu	III
Popiół węglowy	VI	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
Posadzki drewniane w taflach i klepkach, fryzy i listwy	IV	Rury gliniane i piaszkowe, niepolewane:	
Poślad zbożowy	III	1) w opakowaniu	IV
Potaż	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	V
Powozy rozebrane	III	Rury gliniane i piaszkowe polewane:	
Produkty destylacji smoły węglowej, surowe, nieoczyszczone i oczyszczone, jak: benzol, toluol, ksylol, kumol, solwent-nafta, antracen i naftalin, krezot i karbolineum, oraz mieszaniny handlowe tychże artykułów; krezole, żywica (smoła) kumaronowa, lak z żywicy kumaronowej, kwas benzoesowy, karbakol, acenaften, fenantren	III	1) w opakowaniu	III
Proszek do prania	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
Proszek torfowy	VI	Rury kamionkowe	III
Przepalki pirytowe (prażonka pirytowa)	VI	Rury żelazne lane (wodociągowe, kanalizacyjne) i hydrauliczne	III
Przetaki z włosia	III	Rusztowania budowlane rozebrane, używane, oraz kłamry, kadzie do gaszenia wapna, sita, narzędzia rzemieślnicze i inne przybory, służące do budowy, używane	IV
Przędła stalowe i żelazne	III	Ryby (oprócz śledzi) żywe, świeże, mrożone, przekładane lodem lub przesypane solą, jak również solone, wędzone, suszone lub marynowane, oprócz konserw rybnych w słojach i puszkach hermetycznych oraz zarybku	III
Przybory kolejowe i tramwajowe, oprócz szyn, oraz części zapasowe taboru kolejowego i tramwajowego	III	Ryż surowy niełuskany	III
Przyrządy lotnicze, balony i samoloty, rozebrane	III		
Przyrządy pływacze, łodzie i statki, rozebrane	III	S.	
Pszczoly w ulach	III	Sadzonki drzew owocowych i leśnych	IV
Ptactwo domowe żywe w skrzyniach, klatkach, kojcach, koszach i t. p.	III	Saletra chilijska i norweska, naturalne	IV
		Saletra sztuczna (chorzowska)	V
		Saletra, oprócz norweskiej i chilijskiej naturalnej i sztucznej (chorzowskiej)	III
		Samochody rozebrane	III

NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesyłek wagonowych
Samoloty (aeroplany, hydroplany) i przyrządy lotnicze, rozebrane	III	Sprzęty domowe (urządzenia mieszkań) używane, jak: meble, pościel, naczynia, książki, obrazy i t. p.	IV
Sanie rozebrane	III	Sprzęty szkolne, sklepowe i kuchenne, drewniane (jak: ławki, stoły, stołki, tablice, półki, szafy i t. p.)	III
Sączki—patrz „Dreny”	—	Stal handlowa, uniwersalna, arkuszowa i profilowa	III
Siano	V	Stal surowa i stal w blokach walcowanych, lanych lub kutych	IV
Siarczan amonu	V	Stopy żelazne (ferromangan, ferrosilicium, ferroaluminium, ferrochrom, ferrowolfram, ferromolibden, ferrofosfor i t. p.)	IV
Siarczan glinu i siarczan potasu	III	Suchary z chleba	III
Siarczan sodu	IV	Sulfat	IV
Siarczek sodu i siarczek węgla	III	Superfosfat	V
Sieczka pastewna	V	Surofosfat	V
Sierść końska i bydłęca oraz szczeć świńska z rzeźni, nieoczyszczone	IV	Syropy ziemniaczane	III
Sita z włosia	III	Szczepy drzew owocowych i leśnych	IV
Skóry stare z obuwia, niezdatne do bezpośredniego użytku	III	Szkló mielone	IV
Skóry surowe z włosiem, niewyprawione, suche, mokre i solone	III	Szkló tłuczone: w kawałkach, skorupach i okruchach	V
Stodowiny	IV	Szkló w taflach i arkuszach oraz szkló lągrowe	III
Słoma drzewna — patrz „Wełna drzewna”	—	Szkló wodne (krzemian sodu lub potasu)	III
Słoma konopna — patrz „Konopie niemiędlone”	—	Szlaka z wytapiania rud	VI
Słoma lniana — patrz „Len niemiędlony”	—	Szlaka walcowa patrz — „Zendra”	—
Słoma, oprócz drzewnej, konopnej, lnianej, ryżowej i „panama”	V	Szlam do nawożenia	VI
Słoma ryżowa i słoma „panama”	III	Szlam leczniczy	V
Słomka drzewna do wyrobu zapalek i rolet	V	Szlam węglowy mokry	V
Słód	III	Szmaty	IV
Słupy telefoniczne i telegraficzne drewniane, w tej liczbie nasycone przetworami chemicznymi	V	Szmelc — patrz „Złom”	—
Smola drzewna	IV	Szpagat papierowy	III
Smola stearynowa	IV	Szparterja—patrz „Tkanina drzewna”	—
Smola węglowa surowa i preparowana	IV	Szyny kolejowe, kopalniane i tramwajowe	IV
Smola z gazu wodnego	IV	Szyszki	VI
Smoly naftowe o ciężarze gatunkowym powyżej 0,965 przy 15° C.	IV		
Soda zwykła krystaliczna, amonjakalna i kaustyczna	III	Ś.	
Sole amonjakalne, sole amonowe (salmiak albo chlorek amonu, węglan amonu, azotan amonu), sole chromowe (dwuchromian potasu i t. p.)	III	Ściółka leśna	VI
Sole potasowe wysokoprocentowe: alzacka, stassfurcka i inne	IV	Ściółka torfowa	VI
Sól angielska	III	Śledzie marynowane i wędzone	III
Sól glauberska i sól gorzka (magnezjowa)	IV	Śledzie świeże, mrożone i solone	IV
Sól bydłęca i fabryczna (techniczna)	V	Śnieg	VI
Sól kuchenna jadalna, oprócz soli stołowej w paczkach i soli technicznej (fabrycznej i bydłowej)	IV	Środki dezynfekcyjne, oprócz kwasu karbolowego nieoczyszczonego	III
Sól morską oraz sole kąpielowe	V		
Sól potasowa (kainit) kałuska i stebnicka	VI	T.	
Sitowie	VI	Tabor kolejowy na własnych kołach, próżny	IV
Spirytus drzewny (metylowy, aceton)	III	Tabor kolejowy i tramwajowy, załadowany na wagony niekryte	III
Spirytus skażony (denaturat)	III	Taczki	IV
Spodjum—patrz „Kości palone”	—	Tafle gliniane i kamionkowe, wszelkie: 1) w opakowaniu	III
Spody kanalizacyjne gliniane polewane	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
		Tektura dachowa i ścienna (papa), smołowcowana, asfaltowana oraz surowa	III

NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagonowych
Tektura w arkuszach i rolach oraz tektura falista, bez opakowania, lub owinięta w papier, rogożę, albo ujęte w deszczułki i ściągnięte sznurem, drutem lub obręczami	III	Wiklina okorowana	IV
Tkanina drzewna (szparterja)	III	Wióry drzewne	VI
Tlenek cynku	III	Włoszczyzna świeża, suszona, solona, marynowana w beczkach, workach, skrzyniach i garnkach	III
Tłuczeń (szaber, szuter)	VI	Woda amonjalkalna oczyszczona	III
Toczydła naturalne i sztuczne, tarcze szmerglowe i oselki	IV	Woda amonjalkalna surowa	IV
Torf i brykiety torfowe	VI	Woda gazowa	IV
Tran rybi surowy, nieoczyszczony	III	Woda zwykła i morska	VI
Trawa morska i inne rośliny, służące do celów tapicerskich i szrotkarskich	III	Wodorosiareczek sodu i wapnia	III
Trawy pastewne i inne trawy suche i świeże, oprócz leczniczych, farbiarskich, garbarskich, trawy morskiej i innych roślin, służących do celów tapicerskich i szrotkarskich	V	Wody mineralne sztuczne oraz krajowe wody mineralne naturalne	IV
Trociny drzewne	VI	Wosk górski	III
Trzaski drzewne	VI	Wozy meblowe próżne	IV
Trzcina krajowa	VI	Wozy pospolite drewniane, niemalowane	IV
Trzcina egzotyczna	III	Wozy rozebrane	III
W.		Wózki ciężarowe ręczne	IV
Wagoniki kolejek przenośnych	III	Wyroby bednarskie, ciesielskie, kołodziejskie, stolarskie i tokarskie, oprócz mebli	III
Wagony — patrz „Tabor kolejowy”	—	Wyroby betonowe, cementowe, fajansowe, gliniane, porcelanowe i szamotowe, tłuczone: w kawałkach, skorupach i okrucach	V
Wały stalowe i żelazne	III	Wyroby koszykarskie, meble koszykarskie oraz wyroby plecione z wikliny, oprócz koszy podróżnych okutych	III
Wapień boraksowy	IV	Wyroby plecione z łąbu, tyka, trzciny krajowej i sitowia	IV
Wapień palony	V	Wyroby wapienne:	
Wapień surowy	VI	1) w opakowaniu	IV
Wapno defekacyjne z cukrowni	VI	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	V
Wapno do nawożenia	VI	Wyroby z alabastru, magnezytu, gipsu i kredy, bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	III
Wapno hydrauliczne	IV	Wyroby z betonu, cementu i żelazo-betonu:	
Wapno, oprócz hydraulicznego, szarego, do nawożenia i defekacyjnego z cukrowni	VI	1) w opakowaniu	III
Wapno szare (proszek drzewny albo octan wapnia)	III	2) bez opakowania lub luźno przekładane słomą, sianem i t. p.	IV
Warzywa świeże, suszone, solone i marynowane w beczkach, workach, skrzyniach i garnkach	III	Wyroby z asfaltu	III
Wata papierowa (lignina) bez opakowania lub owinięta w papier, rogożę, albo ujęta w deszczułki i ściągnięta sznurem, drutem lub obręczami	III	Wyroby z drzewa, mianowicie: balje, beczki, kadzie, kubły, niecki, naczynia drążone bezklepkowe, stągwie, wiadra, drabiny, drzwi, futryny, oddrzwia, ramy okienne nieoszlone, ule, duhy, dyszle, dzwona kołowe, hołoble, kleszcze chomontowe, koła, osie, szprychy, skrzynie, pudła i paki pospolite do pakowania towarów, trumny drewniane niemalowane i t. p.	III
Wełna drzewna (słoma drzewna), w tem i kręcona	V	Wyroby z kamieni, oprócz osobno wymienionych:	
Węgiel drzewny	IV	1) w opakowaniu	III
Węgiel kamienny i brunatny	IV	2) bez opakowania	IV
Węgiel kostny—patrz „Kości palone”	—	Wyroby z korka	III
Węgiel wywarowy z melasy	IV	Wyroby ze słomy, oprócz kapeluszy	IV
Węglan sodowy kwaśny—patrz „Dwuwęglan sodu”	—		
Węglan wapnia	III		
Węglík wapnia (karbid)	III		
Wiklina nieokorowana	VI		

NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagonowych	NAZWA TOWARU	Klasa przesytek wagonowych
Wyroby ze szkła (oprócz szkła wodnego, izolatorów, butelek i butli szklanych), bez opakowania albo owinięte w papier, słomę lub siano i związane w paczki	III	Złom żelaza, stali i blachy, okruchy i opilki żelazne i stalowe, masa żelazna i stalowa w proszku, drut kolczasty stary, przerdzewiały, oraz części przedmiotów żelaznych i stalowych niezdatne do naprawy i użytku bezpośredniego (żelastwo, szmelc) i nadane do przewozu z zaznaczeniem w liście przewozowym: „do przetopienia”	V
Wyroby z żelaza, stali, blachy lub drutu, oprócz osobno wymienionych, w stanie niewykończonym	III	Zrazy do szczepienia	IV
Wytłoczyny z nasion oleistych (makuchy) prasowane i mielone	IV	Zrzyny, wióry i opilki korkowe	IV
Wytłoki buraczane (wysłodziny), oprócz melasowanych:		Zrzyny drzewne	VI
1) suszone	IV	Zwierzęta domowe bite, jak: wieprze, prosięta, cieleta i t. p.	III
2) w stanie mokrym.	VI	Zwierzęta domowe w klatkach, koszach, skrzyniach i t. p.	III
Wytłoki ziemniaczane (kartoflane)	V	Zwierzęta dzikie drobne żywe, jak: sarny, zające, króliki i t. p. w klatkach	III
Wywar piwny	IV	Zwierzyna bita.	III
Z.		Zwłoki w skrzyniach, przewożone do sektorjów lub wyższych zakładów naukowych oraz zwłoki w trumnach	III
Zaprawa szamotowa	V	Ż.	
Zendra (szlaka walcowa)	VI	Żelazo handlowe, uniwersalne, arkuszowe i profilowe oraz żelazo pokryte ołowiem, cynkiem lub cyną	III
Zbiorniki stalowe i żelazne, próżne	III	Żelazo surowe (żeliwo) oraz żelazo w blokach walcowanych, lanych lub kutych	IV
Zboże w ziarnie, jak: gryka (tatarka), jęczmień, owies, proso, pszenica, żyto i t. p.	III	Żelazo walcowane (walcówka) o średnicy 5 mm i wyżej, w kręgach	IV
Ziemia alunowa	III	Żelazocyjanek potasu i sodu	III
Ziemia okrzemkowa.	IV	Żołędzie	IV
Ziemia wszelka, oprócz alunowej, farbiarskiej i okrzemkowej.	VI	Żużel (lesz) węglowy	VI
Ziemie farbiarskie surowe	IV	Żużle Thomasa (tomasówka)	V
Ziemie farbiarskie palone i mielone (farby ziemne) niezaprawione olejem	IV	Żużle z wytapiania rud	VI
Ziemniaki	V	Żwir	VI
Złom cynku, ołowiu, bronzu (spiżu), niklu, glinu (aluminium), antymonu, miedzi i mosiądzu (odłamy, okruchy, obrzynki, wióry, opilki i inne odpadki tych metali)	III		

Część IV.
TABELA OPŁAT PRZEWOZOWYCH.

Opłaty za przewóz towarów *).

Za odległość kilometrów	Klasa przesyłek pośpiesz- nych	Klasy przesyłek zwyczajnych					
		drobnych	w a g o n o w y c h				
			I	II	III	IV	V
G r o s z y z a 100 k i l o g r a m ó w							
1 — 5	71	54	39	26	23	22	19
6	75	57	41	27	23	22	19
7	79	60	43	28	24	23	19
8	84	62	44	29	25	23	20
9	88	65	46	30	25	24	20
10	92	68	48	31	26	24	21
11	96	71	50	32	26	24	21
12	100	74	52	33	27	25	21
13	105	76	53	34	27	25	22
14	109	79	55	35	28	26	22
15	113	82	57	37	29	26	22
16	117	85	59	38	29	26	23
17	121	88	61	39	30	27	23
18	126	90	62	40	30	27	23
19	130	93	64	41	31	28	24
20	134	96	66	42	31	28	24
21	138	99	68	43	32	28	24
22	142	102	70	44	33	29	25
23	147	104	71	45	33	29	25
24	151	107	73	46	34	30	25
25	155	110	75	48	34	30	26
26	159	113	77	49	35	30	26
27	163	116	79	50	35	31	26
28	168	118	80	51	36	31	27
29	172	121	82	52	37	32	27
30	176	124	84	53	37	32	28
31	180	127	86	54	38	32	28
32	184	130	88	55	38	33	28
33	189	132	89	56	39	33	29
34	193	135	91	57	39	34	29
35	197	138	93	59	40	34	29
36	201	141	95	60	41	34	30
37	205	144	97	61	41	35	30
38	210	146	98	62	42	35	30
39	214	149	100	63	42	36	31
40	218	152	102	64	43	36	31
41	222	155	104	65	43	36	31
42	226	158	106	66	44	37	32
43	231	160	107	67	45	37	32
44	235	163	109	68	45	38	32
45	239	166	111	70	46	38	33
46	243	169	113	71	46	38	33
47	247	172	115	72	47	39	33
48	252	174	116	73	47	39	34
49	256	177	118	74	48	40	34
50	260	180	120	75	49	40	35

*) Do opłat przewozowych, podanych w niniejszej tabeli, włączone są odnośne opłaty stacyjne, które wynoszą za każde 100 kg: w klasie przesyłek pośpiesznych — 50 gr, i w klasach przesyłek zwyczajnych: w kl. I — 40 gr, w kl. II — 30 gr, w kl. III, IV i V — po 20 gr, w kl. zaś VI — 17 gr.

Za odległość kilometrów	Klasa przesyłek pośpiesz- nych	Klasy przesyłek zwyczajnych					
		drobnych	w a g o n o w y c h				
			I	II	III	IV	V
G r o s z y z a 100 k i l o g r a m ó w							
51	264	183	122	76	49	40	35
52	263	186	124	77	50	41	35
53	273	188	125	78	50	41	36
54	277	191	127	79	51	42	36
55	281	194	129	81	51	42	36
56	285	197	131	82	52	42	37
57	289	200	133	83	52	43	37
58	294	202	134	84	53	43	37
59	298	205	136	85	54	44	38
60	302	208	138	86	54	44	38
61	306	211	140	87	55	44	38
62	310	214	142	88	55	45	39
63	315	216	143	89	56	45	39
64	319	219	145	90	56	46	39
65	323	222	147	92	57	46	40
66	327	225	149	93	58	46	40
67	331	228	151	94	58	47	40
68	336	230	152	95	59	47	41
69	340	233	154	96	59	48	41
70	344	236	156	97	60	48	42
71	348	239	158	98	60	48	42
72	352	242	160	99	61	49	42
73	357	244	161	100	62	49	43
74	361	247	163	101	62	50	43
75	365	250	165	103	63	50	43
76	369	253	167	104	63	50	44
77	373	256	169	105	64	51	44
78	378	258	170	106	64	51	44
79	382	261	172	107	65	52	45
80	386	264	174	108	66	52	45
81	390	267	176	109	66	52	45
82	394	270	178	110	67	53	46
83	399	272	179	111	67	53	46
84	403	275	181	112	68	54	46
85	407	278	183	114	68	54	47
86	411	281	185	115	69	54	47
87	415	284	187	116	70	55	47
88	420	286	188	117	70	55	48
89	424	289	190	118	71	56	48
90	428	292	192	119	71	56	49
91	432	295	194	120	72	56	49
92	436	298	196	121	72	57	49
93	441	300	197	122	73	57	50
94	445	303	199	123	74	58	50
95	449	306	201	125	74	58	50
96	453	309	203	126	75	58	51
97	457	312	205	127	75	59	51
98	462	314	206	128	76	59	51
99	466	317	208	129	76	60	52
100	470	320	210	130	77	60	52

Za odległość kilometrów	Klasa przesyłek pospiesz- nych	Klasy przesyłek zwyczajnych					
		drobnych	w a g o n o w y c h				
			I	II	III	IV	V
G r o s z y z a 1 0 0 k i l o g r a m ó w							
101	474	322	211	131	77	60	52
102	477	325	213	132	78	61	52
103	481	327	214	133	78	61	53
104	484	330	216	134	79	61	53
105	488	332	217	135	79	62	53
106	492	334	218	136	80	62	53
107	495	337	220	137	80	62	54
108	499	339	221	138	81	62	54
109	502	342	223	139	81	63	54
110	506	344	224	140	82	63	54
111	510	346	225	141	82	63	55
112	513	349	227	142	83	64	55
113	517	351	228	143	83	64	55
114	520	354	230	144	84	64	55
115	524	356	231	145	84	65	55
116	528	358	232	146	85	65	56
117	531	361	234	147	85	65	56
118	535	363	235	148	86	65	56
119	538	366	237	149	86	66	56
120	542	368	238	150	87	66	57
121	546	370	239	151	87	66	57
122	549	373	241	152	88	67	57
123	553	375	242	153	88	67	57
124	556	378	244	154	89	67	58
125	560	380	245	155	89	68	58
126	564	382	246	156	89	68	58
127	567	385	248	157	90	68	58
128	571	387	249	158	90	68	58
129	574	390	251	159	91	69	59
130	578	392	252	160	91	69	59
131	582	394	253	161	92	69	59
132	585	397	255	162	92	70	59
133	589	399	256	163	93	70	60
134	592	402	258	164	93	70	60
135	596	404	259	165	94	71	60
136	600	406	260	166	94	71	60
137	603	409	262	167	95	71	61
138	607	411	263	168	95	71	61
139	610	414	265	169	96	72	61
140	614	416	266	170	96	72	61
141	618	418	267	171	97	72	61
142	621	421	269	172	97	73	62
143	625	423	270	173	98	73	62
144	628	426	272	174	98	73	62
145	632	428	273	175	99	74	62
146	636	430	274	176	99	74	63
147	639	433	276	177	100	74	63
148	643	435	277	178	100	74	63
149	646	438	279	179	101	75	63
150	650	440	280	180	101	75	64